

Broj: 02-05-19190-4/15
Sarajevo, 09.07.2015. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 – Ispravka), Vlada Kantona Sarajevo, na **11. sjednici održanoj 09.07.2015. godine**, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2014. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. Zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo na razmatranje i usvajanje.

P R E M I J E R

Elmedin Konaković

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo pravde i uprave
5. Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo
(putem Ministarstva pravde i uprave)
6. Evidencija
7. A r h i v a

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Na osnovu člana 18. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96,2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13) i člana 37. Zakona o pravobranilaštvu ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 33/08 - Novi prečišćeni tekst 7/12), Skupština Kantona Sarajevo na sjednici održanoj dana _____ godine, povodom razmatranja Izvještaja o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2014. godinu, donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2014. godinu.

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Sejo Bukva

Broj:
Sarajevo,

Broj: 03-02-05-633/15
Sarajevo, 23.06.2015. godine

KANTON SARAJEVO **VLADA KANTONA SARAJEVO**

PREDMET: Mišljenje na Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2014. godinu;

U skladu sa odredbama člana 37. stav 2. Zakona o pravobranilaštvu („Službene novine Kantona Sarajevo“, 33/08 - Novi prečišćeni tekst i 7/12), Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo nadležno je da Vladi i Skupštini Kantona, dostavlja mišljenje sa prijedlogom zaključaka, o podnesenom godišnjem izvještaju o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo kao i o uočenim pojavama i problemima u primjeni zakona i drugih propisa od značaja za ostvarivanje funkcije Pravobranilaštva.

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je državno tijelo koje je nadležno da preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona i njegovih organa, kantonalnih organa uprave, kantonalnih upravnih organizacija i stručnih službi i drugih institucija čiji je osnivač Kanton, pruža stručnu pomoć u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja, daje mišljenja kod zaključivanja ugovora imovinsko-pravne prirode, kao i mišljenja u postupku donošenja općih akata kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, prava i obaveze prema stvarima i vlasništvu Kantona. Svoju funkciju Pravobranilaštvo vrši u skladu sa Ustavom, zakonom, drugim propisima i općim aktima.

Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2014. godinu, sadrži podatke o preduzetim aktivnostima iz djelokruga rada Pravobranilaštva u skladu sa Zakonom, Programom rada, te zaključcima Skupštine i Vlade Kantona, za navedeni izvještajni period.

Izvještaj sadrži uvodne napomene u kojima je ukratko iznesen pravni okvir za rad Pravobranilaštva, pregled aktivnosti na poslovima pred sudovima i poslovima zastupanja prema vrsti predmeta, sa tabelarnim prikazom broja predmeta u radu, ocjenu stanja i postignutih rezultata, saradnju Pravobranilaštva sa organima koje zastupa, pregled unutrašnje organizacije Pravobranilaštva i programsku orijentaciju za naredni period.

Efikasnost rada Pravobranilaštva može se pratiti kroz analizu prezentiranih podataka o ukupnom broju predmeta u radu, u odnosu na vrstu i složenost predmeta, procenat riješenosti u izvještajnom periodu, uzimajući u obzir i veliki broj neriješenih predmeta prenesenih iz prethodnog perioda.

U izvještajnom periodu u radu je bilo ukupno 4342 predmeta, od čega je preneseno iz prethodnih godina 3.174, primljeno 1168 novih predmeta, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje obima posla. Od toga je 3806 parničnih predmeta koji su ujedno i najsloženiji sudski postupci, slijede upravni predmeti (105), vanparnični predmeti, mišljenja, upravni sporovi,

stambeni predmeti, interni spisi, priprema za parnicu. U ovoj godini riješena su 372 parnična predmeta, a postupak prinudnog izvršenja je vođen za 859 pravomoćno okončanih predmeta od čega je izvršni postupak okončan u 344 predmeta.

Poseban osvrt dat je na sporove iz državne službe (radnih odnosa) po tužbama državnih službenika. Ukupno je bilo u radu 2915 predmeta iz ove oblasti, a u 2014. godini zaprimljeno je 514 tužbi, što čini cca. **75% od ukupnog broja tužbi** protiv Kantona Sarajevo. U cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, uzimajući u obzir ustaljenu sudsku praksu, predložene su i određene mjere za prevazilaženje postojeće situacije: hitno "pristupanje pregovorima sa sindikatima, te prema finansijskim mogućnostima postizanje dogovora sa sindikatima o isplati iznosa koji su dosuđeni pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama (sa ili bez zakonskih zatezних kamata, jednokratno ili u obrocima u narednom periodu), a sve uz obavezne izmjene kolektivnih ugovora koji predstavljaju pravni osnov za podnošenje daljih tužbi".

Takođe, dat je i opis nekih od značajnijih aktuelnih sporova iz obligacionih i drugih odnosa, pojedinačna analiza pravnog osnova, preduzetih radnji od strane Pravobranilaštva, te izneseni pravni stavovi po svakom od njih. Naveden je parnični postupak između tužitelja Centrotrans d.d. Sarajevo protiv tuženog Kantona Sarajevo radi ispunjenja ugovora o koncesiji za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta u Sarajevu. U ovom sporu nije jasan pravni osnov za podnošenje tužbe od strane Pravobranilaštva za poništenje ugovora koji je prema navodima iz izvještaja već ranije raskinut, pa se ne može tražiti poništenje ugovora koji više nije na pravnoj snazi, odnosno ne postoji.

U iznesenoj Ocjeni stanja i postignutih rezultata, pravobranilac predlaže proširenje broja izvršilaca pravobranilačke funkcije za još dva zamjenika pravobranioca, radi očekivanog povećanja obima posla ne navodeći relevantne pokazatelje koji dokazuju da će stvarno do povećanja obima posla i doći.

U izvještaju nedostaju podaci o visini novčanih obaveza koje su nastale za Kanton po osnovu sudskih presuda, niti su navedeni podaci o broju predmeta u kojima je Pravobranilaštvo uspjele u parničnom sporu i koliko to iznosi u finansijskom pogledu. Nejasno je zbog čega Pravobranilaštvo predlaže da se realizuju isplate po pravomoćnim presudama iz radnih odnosa, a istovremeno nedostaje prijedlog za preventivno djelovanje kako bi bili prevaziđeni ("zaustavljeni") sporovi iz radnih odnosa.

Inače, Programskom orijentacijom za naredni period, obuhvaćene su mjere i aktivnosti koje Pravobranilaštvo planira preduzeti u cilju obezbjeđenja najvećeg stepena pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, kroz kontinuirano praćenje pojava i problema praktične primjene zakona kao i iniciranje potrebnih izmjena putem nadležnih institucija, te ukazivanje Skupštini i Vladi Kantona na uočene pojave koje ugrožavaju imovinu Kantona Sarajevo.

S obzirom na sveobuhvatnost podataka iz Izvještaja i datog obrazloženja od strane Pravobranilaštva Kantona Sarajevo, mjera i radnji koje predlaže u cilju zaštite imovine, kao i objašnjenja u vezi naprijed navedenih nedostataka, mišljenja smo da je u ovom izvještajnom periodu Pravobranilaštvo realiziralo obaveze koje proističu iz njegove funkcije i stvarne nadležnosti. Predlažemo Vladi Kantona da prihvati Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2014. godinu, odnosno, Skupštini Kantona Sarajevo da isti usvoji.

Dostaviti:

- Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo
- Vlada Kantona Sarajevo
- Skupština Kantona Sarajevo
- a/a.

MINISTAR

Enver Smajkan, dipl. pravnik

web: <http://mpu.ks.gov.ba>
e-mail: pravda@ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-083, Fax: + 387 (0) 33 562-241
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON SARAJEVO
Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Public Defender's Office of Sarajevo Canton

Broj: Pk-19/15

Sarajevo, 09.06.2015. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo pravde i uprave

Veza: Vaš akt broj 03-02-05-633/15 od 03.06.2015. godine

**PREDMET: Korekcija Tabelarnog prikaza Izvještaja o radu Pravobranilaštva
Kantona Sarajevo za 2014. godinu**

U vezi Vašeg akta broj i datum gornji, dostavljamo Vam Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2014. godinu sa korigovanim podacima u Tabelarnom prikazu u pisanoj formi i na CD-u.

U odnosu Vaše zapažanje da smo u tabelarnom prikazu razdvojili broježane pokazatelje o izvršnim od parničnim predmeta u radu ukazujemo da su izvršni postupci posebni postupci i isti mogu biti pokrenuti po pravosnažnosti i izvršnosti odluke donesene ne samo u parničnom postupku nego i u drugoj vrsti sudskog postupka (krivičnom, vanparničnom itd.) kao i na osnovu izvršne odluke donesene u upravnom postupku kada glasi na novčano potraživanje. Iz ovih razloga cijenimo da je pravilno razdvojiti izvršne predmete od parničnih predmeta.

S poštovanjem,

**IZVJEŠTAJ
O RADU PRAVOBRANIŠTVA
KANTONA SARAJEVO
za period 01.01.2014. do 31.12.2014. godine**

Sarajevo, marta 2015. godine

Shodno članu 37. Zakona o pravobranilaštvu ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 33/08 – novi prečišćeni tekst, izmjene 7/12), Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo podnosi Skupštini i Vladi Kantona Sarajevo

IZVJEŠTAJ
O RADU PRAVOBRANILAŠTVA KANTONA SARAJEVO
za period od 1.1.2014. do 31.12.2014 .godine

U V O D

Saglasno Zakonu o Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo ("Sl. Novine Kantona Sarajevo" br. 33/08 – prečišćen tekst), Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) je državno tijelo koje preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo i njegovih organa, kantonalnih organa uprave, kantonalnih upravnih organizacija, stručnih službi i drugih institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo, kao i preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine Ilijaš i Općine Trnovo.

Osim nadležnosti i djelokruga rada Pravobranilaštva iz ovog Zakona, nadležnost Pravobranilaštva je predviđena i drugim propisima: Zakonom o građevinskom zemljištu (Sl. novine FBiH br. 25/03, 16/04), Zakonom o eksproprijaciji (Sl. novine FBiH br. 70/07, 36/10), Zakonom o visokom obrazovanju (Sl. novine Kantona Sarajevo br.43/08, 18/10), te drugim propisima, kao i Zakonom o stvarnim pravima (Službene novine FBiH br.66/2013) koji je počeo sa primjenom 05.03.2014.godine.

Pravobranilaštvo preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa pred sudovima u parničnim, vanparničnim, izvršnim, stečajnim, likvidacionim postupcima, kao i drugim postupcima pred drugim nadležnim organima.

U preduzimanju pravnih radnji pred sudovima i drugim nadležnim organima, Pravobranilaštvo ima položaj i pravo stranke u postupku i djeluje pred nadležnim sudovima i drugim organima u funkciji zakonskog zastupnika stranke u postupku.

Pravobranilaštvo postupa u skladu sa utvrđenim nadležnostima propisanim Zakonom o pravobranilaštvu i drugim propisima, na temelju državnih, federalnih i kantonalnih zakona, kao i podzakonskih akata.

Funkcija Pravobranilaštva ogleda se kroz:

- preventivno djelovanje,
- učesće u sudskim i upravnim postupcima,
- davanje pravnih mišljenja na prijedloge ugovora imovinsko – pravne prirode,
- pružanje stručne pomoći kantonalnim i općinskim organima, preduzećima i ustanovama pri rješavanju imovinsko – pravnih odnosa,
- zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova iz svoje nadležnosti,
- ostvarivanje saradnje sa kantonalnim i općinskim organima, sa organima i organizacijama na nivou Federacije BiH, sa organima pravosuđa na svim

nivoima, sa pravobranilaštva na svim nivoima, posebno radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova o pravnim pitanjima,

- praćenje, proučavanje sudske prakse i zauzimanje jedinstvenih stavova na stručnom kolegiju za predmete iz nadležnosti Pravobranilaštva i drugih spornih pitanja iz svog djelokruga rada.

I POSTUPCI PRED SUDOVIMA I POSLOVI ZASTUPANJA

U okviru aktivnosti na poslovima zastupanja, Pravobranilaštvo je bilo angažovano na slijedećim poslovima:

- sačinjavanju tužbi i upućivanje istih nadležnim sudovima,
- izradi odgovora na tužbe zaprimljene protiv Kantona i općina,
- učešće na ročištima,
- izrada pismenih podnesaka u toku trajanja postupka,
- ulaganju redovnih i vanrednih pravnih lijekova protiv odluka sudova,
- podnošenje apelacija pred Ustavnim sudom BiH,
- uključivanje u svojstvu umješaka u sudske sporove na strani jedne parnične stranke
- davanju pismenog odgovora na pravne lijekove druge stranke u postupku,
- zaključivanje sudskih nagodbi, kao i pokušaj rješavanja sporova putem medijacije

U 2014.godini u radu Pravobranilaštva evidentirano je ukupno 5201 predmeta, od kojih je 3806 parničnih predmeta (P), 859 izvršnih predmeta (I), 105 upravnih predmeta (U), 74 mišljenja (M), 13 vanparničnih predmeta (Rv), 17 upravna spora (Us), 46 mišljenja u vezi nadležnosti Pravobranilaštva shodno čl. 16. Zakona o građevinskom zemljištu i čl. 363. Zakona o stvarnim pravima (Um), 138 internih spisa (Pk), 88 stambenih predmeta (Su i UsP) i 55 predmeta - priprema za parnicu (Pr).

Tabelarni prikaz po vrsti predmeta, tj. predmetu spora i postupaka shodno odredbama Pravilnika o poslovanju i vođenju evidencije u Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo ("Sl. Novine Kantona Sarajevo", broj 17/08) u kojima se Pravobranilaštvo pojavljuje kao zakonski zastupnik organa koje zastupa za period od 01.01.2014. – 31.12.2014.godine, izgleda ovako:

Vrsta predmeta	Prenešeno iz ranijih godina	Primljeno u 2014.g.	Ukupno u radu 2014.g	Riješeno u 2014.god	U radu sud – organ uprave	Postotak riješenosti
"P" (parnični)	3101	705	3806	372	3434	9,77 %
"I" (izvršni)	470	389	859	344	515	40,04 %
"Rv" (vanparnični)	7	6	13	2	11	15,38 %

“M” (mišljenja)	10	64	74	61	13	82,43 %
“Pr” (priprema)	18	37	55	14	41	25,45%
“Us” (upravni spor)	9	8	17	5	12	29,41%
“U” (upravni postupak)	13	92	105	87	18	82,85 %
“Um” (mišlj. čl.16.ZOGZ)	1	45	46	42	4	91,30%
“Pk” (interni spisi)	/	138	138	138	/	100%
“Su” (stambeni)	6	65	71	62	9	87,32 %
“UsP” (stambeni)	9	8	17	5	12	29,41 %
UKUPNO	3644	1557	5201	1187	4069	

“P” – Parnični postupak

Parnični postupci su najsloženiji sudski postupci u kojem se rješavaju sporni odnosi, u kojima se od stranaka koje učestvuju u postupku zahtijeva visok stepen znanja i angažovanja. Parnični postupak predstavlja redovan put zaštite povreda prava proizišlih iz građansko pravnih odnosa subjekata prava, kako i odnosa sa javnom vlasti. Parnični postupci se pokreću tužbom. Parnične stranke u postupku su tužitelj i tuženi kao i umješaci kada isti učestvuju na strani jedne parnične stranke i žele da parnična stranka uspije u sporu. Kanton Sarajevo koji zastupa Pravobranilaštvo u sudskim postupcima učestvuje u svojstvu tužitelja, svojstvu tuženog ili u svojstvu umješaca.

U ovom izvještajnom periodu bilo je ukupno u radu 3806 parnična predmeta, od kojih su 3101 predmeta kao nezavršena prenesena iz predhodnih godina. U 2014. godini je evidentirano 705 novih predmeta. Pod predmetima koji su preneseni iz ranijeg perioda između ostalih su i predmeti koji su po uvaženim žalbama Pravobranilaštva ukinuti pred drugostepenim sudom i vraćeni na ponovni postupak.

U 2014. godini pravosnažno je okončano 372 parnica i to 169 sa pozitivnim ishodom i 203 parnica sa negativnim ishodom (uglavnom iz radnih odnosa).

Pravobranilaštvo je tokom 2014. godine uložilo 564 žalbe na presude, izjavilo protiv II stepenih presuda 9 revizija Vrhovnom sudu FBiH (revizija je dopuštena samo ako vrijednost spora pobijanog dijela po pojedinačnom tužitelju prelazi 10.000,00 KM), te uložilo protiv II stepenih presuda ili presuda Vrhovnog suda FBiH 11 apelacija Ustavnom sudu BiH.

U ovom periodu nosioci pravobranilačke funkcije prisustvovali su na 2543 ročišta pred sudovima u Sarajevu, Goraždu, Visokom i Konjicu.

Po vrsti i predmetu spora, najveći broj postupaka odnosi se na predmete po osnovu:

- radni sporovi (potraživanje naknada na ime regresa, toplog obroka, jubilarne nagrade, razlike plaća, naknada za prevoz, posebni dodatak na plaću, noćni rad, prekovremeni rad i dr.) 2915 predmeta;
- sporovi obligaciono pravne prirode (radi duga iz obligacionih odnosa, po osnovu koncesija, kredita i dr.)...243 predmeta;
- naknada šteta (na ime postavljenih reklamnih panoa, naknada materijalne i nematerijalne štete-zbog povreda nanesenih ujedom pasa i drugih razloga, oštećenje imovine prilikom izgradnje saobraćajnica i dr.) ..208 predmeta;
- utvrđenja (stanarskog prava, prava vlasništva i dr.)...69 predmeta
- iz ostalih odnosa 371 predmet

Radni sporovi

U 2014. godini kao i u prethodnim godinama radni sporovi su najbrojniji. Kao tužitelji u ovim postupcima pojavljuju se državni službenici i namještenici u organima uprave, sudske i izvršne vlasti Kantona Sarajevo, tj. ministarstvima, zavodima, direkcijama, službama, sudovima itd. a tužena strana je Kanton Sarajevo i njegovi organi. Predmetnim tužbama u radnim sporovima tužitelji najčešće potražuju isplatu potraživanja iz radnog odnosa i to: razlike toplog obroka, regresa i jubilarne nagrade po osnovu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH, zatim isplatu razlike plaće po osnovu neusklađivanja visine osnovice od 60% od prosječne plaće u F BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku koju je utvrdila Vlada F BiH Zaključkom od 02.02.2008. godine i Vlada Kantona Sarajevo Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o platnim razredima i koeficijentima (Sl. novine KS broj 04/09), zatim isplatu razlike plaće po osnovu povećanja bruto satnice zbog povećanja troškova života prema izmijenjenom članu 9 Općeg kolektivnog ugovora i Odluci o utvrđivanju najniže neto satnice Vlade F BiH od 15.04.2008. godine, kao i druga potraživanja iz radnog odnosa.

Povodom tužbi sudija Općinskog i Kantonalnog suda protiv tuženog Kantona Sarajevo radi isplate razlike plaće nastale primjenom Zakona o porezu na dohodak prema kojem tužitelji smatraju da im je plaća određena u fiksnom iznosu Zakonom o plaćama i naknadama sudija i tužilaca u F BiH i zagarantovana Amandmanima na Ustav Federacije BiH prvostepeni i drugostepeni sudovi su usvajali tužbene zahtjeve po ovom osnovu i obavezivali Kanton Sarajevo na isplatu razlike plaće. Protiv drugostepenih odluka Pravobranilaštvo je blagovremeno podnosilo apelacije Ustavnom sudu BiH. Rješavajući ove apelacije Ustavni sud BiH je 12.02.2014. godine Odlukom AP 2840/13 ukinuo sve presude Kantonalnog suda Sarajevo i kantonalnog suda Gražde i obavezao kantonalne sudove da donesu novu odluku. Ustavni sud BiH je prihvatio sve navode koje je ovo Pravobranilaštvo isticalo u svojim apelacijama, te je zaključio da su se redovni sudovi upuštali u

ocjenu zakonitosti i ustavnosti Zakona o porezu na dohodak, na koji način su izašli iz granica svoje nadležnosti jer je isključivo Ustavni sud nadležan da odlučuje o ovim pitanjima.

Kantonalni sud u Sarajevu predočio je Ustavnom sudu Federacije BiH ustavno pitanje koje se odnosi na utvrđivanje ustavnosti članova: 4., 9., 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak, čija primjena dovodi do umanjivanja plaća sudija i tužilaca a što je prema mišljenju predlagatelja (Kantalnog suda u Sarajevu) protivno odredbama amandmana LX i CVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo kao stranka u ustavnosudskom postupku isticalo je tokom postupka sljedeće:

- da su plaće sudija i tužitelja utvrđene posebnim Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH, te da se taj Zakon referira u prvom stavu Amandmana CVI, te se iz tog razloga zaštitne odredbe tog Amandmana i odnose isključivo na taj Zakon, odnosno na Zakon čiji bi predmet bio isključivo regulisanje plaća sudija i tužilaca.
- da niti jednom odredbom Zakona o porezu na dohodak nije predviđena mogućnost isključivanja bilo koje kategorije zaposlenih iz obaveze plaćanja poreza na dohodak, pa tako niti obaveze da isti plaćaju sudije i tužioc, kao i to da nije propisana drugačija procedura naplate ove vrste poreza.
- isključivo tvrdeći da Zakon o porezu na dohodak nije u suprotnosti sa Ustavom Federacije BiH.

Nakon rasprave održane pred Ustavnim sudu donesena je Presuda broj U-12/14 dana 03.02.2015. godine kojom Ustavni sud FBiH utvrđuje da odredbe članova: 4., 9., 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak (Sl. novine Federacije BiH broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13) nisu u nesuglasnosti sa Ustavom F BiH, a što je ovo Pravobranilaštvo i zastupalo.

U obrazloženju Ustavnog suda FBiH se između ostalog navodi da se matematički efekti koji nastaju u pogledu visine plaća sudija i tužilaca primjenom osporenih odredaba Zakona o porezu na dohodak, ne mogu smatrati umanjnjem plaća u smislu u kojem o tome govore zaštitne odredbe Amandmana CVI na Ustav FBiH, a na što je u toku postupka pred Ustavnim sudom F BiH ukazivalo i ovo Pravobranilaštvo.

I u 2014. godini policijski službenici MUP-a Kantona Sarajevo nastavili su sa podnošenjem tužbi radi isplate prekovremenog rada, noćnog rada, rada u dane državnih praznika, rada u dane subote i nedelje, te isplate razlike posebnog dodatka na plaću u visini od 30%. U kontekstu ovih tužbi Pravobranilaštvo primjećuje da je donošenjem Pravilnika u 2009. godini koji je u primjeni počev od 01.04.2009. godine ova oblast znatno uređenija nego je to bilo u prethodnom periodu i da se policijskim službenicima počev od navedenog perioda isplaćuju pored posebnog dodatka na plaću u visini od 30% i posebne naknade za noćni rad, prekovremeni rad i rad na dane državnih praznika. Naknada za rad na dane subotom i nedeljom ne isplaćuje budući da je rad policijskih službenika organizovan u smjenama, tj. u turnusima, tako da policijski službenici koji zbog organizacije rada u turnusima rade subotom i nedeljom, svoje pravo na slobodne dane ostvaruju u druge dane (npr. ponedjeljak i utorak). Prvostepeni i drugostepeni sudovi su usvajali tužbene

zahtjeve za isplatu potraživanja iz radog odnosa po svim ovim osnovima, ali je presudom Vrhovnog suda Federacije BiH od 05.02.2015.godine uvažena revizija koju je izjavilo Pravobranilaštvo, te je preinačenom odlukom revizijskog suda odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu naknade za rad subotom i nedeljom.

Policijski službenici su i u 2014. godini nastavili sa podnošenjem tužbi radi isplate razlike toplog obroka, razlike regresa, jubilarne nagrade pozivajući se na Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH, zatim razliku plaće zbog neusklađivanja osnovice od 60% prosječne plaće u F BiH po osnovu Uredbe o plaćama policijskih službenika, razliku plaće zbog povećanja bruto satnice zbog povećanja troškova života na osnovu člana 9 Općeg kolektivnog ugovora za teritorij F BiH i Odluke Vlade F BiH od 15.04.2008. godine, te radi isplate jednokratne novčane pomoći i drugih pojedinačnih naknada iz ove oblasti.

Nadalje i u 2014. godini prisutni su sporovi iz radnog odnosa policijskih službenika radi poništenja rješenja o rasporedu, poništenja rješenja o činovanju, prestanka radnog odnosa i slično. U vezi sa ovim sporovima Pravobranilaštvo primjećuje da se u određenim slučajevima tužitelji pozivaju na kršenje Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo i to jer je u konkursnoj proceduri unaprijed određen broj službenika koji su završili školovanje po bolonjskom procesu školovanja, ukazujući da Zakon o policijskim službenicima Kantona Sarajevo u ovom dijelu do danas nije izmijenjen niti dopunjen sa ciljem uvođenja u pravo i zabrane diskriminacije lica koja su završila školovanje po bolonjskom procesu školovanja. U ovim postupcima tužitelji su se pozivali na druge zakone koji su upravo iz ovih razloga izmijenjeni (zakon o državnoj službi, Zakon o sudskoj policiji, Zakoni o policijskim službenicima drugih kantona...) te su ukazivali da kandidati koji nemaju završen VSS ili VŠS shodno važećim odredbama Zakona o policijskim službenicima KS ne mogu učestvovati u konkursnoj proceduri, a posebno ne mogu biti unaprijedeni. Po naprijed navedenom osnovu vode se prvostepeni postupci i presude još nisu donesene, s tim da Pravobranilaštvo ukazuje da se radi otklanjanja svake dileme po ovom pitanju pristupi izmjenama ili dopunama Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo.

U toku parničnih postupaka koji se vode radi isplate pobrojanih potraživanja iz radnog odnosa evidentno je da Kanton Sarajevo nije vršio isplatu toplog obroka, regresa i jubilarne nagrade u skladu sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH, zatim plaće sa primjenom osnovice koja je utvrđena podzakonskim aktima i to Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenta te Uredbom o plaćama i naknadama policijskih službenika.

Kada su u pitanju parnični postupci-radni sporovi koji se vode radi isplate razlike plaće po osnovici od 60% po odluci o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenta koju je donijela Vlada Kantona Sarajevo te Uredbe o plaćama i naknadama policijskih službenika, zapravo se radi o sporovima pokrenutim iz razloga jer nije ispoštovana Odluka Vlade KS odnosno Uredba Vlade KS kojom se utvrđuje osnovica od 60% prosječne neto plaće isplaćene u F BiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku za prethodni kvartal. Dakle,

ovu osnovicu je bilo potrebno usklađivati svaka 3 mjeseca sa prosječnom plaćom u F BiH, a što nikad nije učinjeno i primjenjivana je osnovica od 60% prosječne plaće u F BiH iz 2009. godine. Kako je evidentno rasla prosječna plaća u F BiH, to je automatski i osnovica trebala biti veća pa samim tim i plaća. (Osnovna plaća = koeficijent x osnovica). S druge strane, da je došlo do pada prosječne plaće u F BiH i osnovica od 60% bi bila manja i ne bi bilo osnova za utuženja. U svakom slučaju Pravobranilaštvo zapaža da je propušteno da se izvrši usklađivanje osnovice svaka 3 mjeseca sa kretanjem prosječne plaće. Kada su u pitanju sporovi za isplatu plaće po osnovici od 60% zapravo i nije sporno pravno pitanje, jer se tužitelji i pozivaju na jedinu Odluku kojom je utvrđena visina osnovice i koju je donijela Vlada Kantona Sarajevo a po kojoj se nije postupalo, pa je samo sporno u kojoj visini postoji razlika plaće. Isto tako osnovica za policijske službenike utvrđena je Uredbom o plaćama i naknadama policijskih službenika (ovu uredbu je donijela Vlada Kantona Sarajevo) u visini od 60% prosječne neto plaće isplaćene u F BiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku za prethodni kvartal pa i policijski službenici utužuju po ovom osnovu.

U pogledu radnih sporova koji se vode radi isplate jubilarnih nagrada državnim službenicima i namještenicima Pravobranilaštvo napominje Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH koji predstavlja osnov za podnošenje tužbi nije izmijenjen u ovom djelu, pa na osnovu člana 28. Kolektivnog ugovora službenici i namještenici zahtijevaju isplatu jubilarne nagrade za neprekidan rad u trajanju od 5, 10, 15, 20 godina.

Protiv presuda kojima je dosuđena razlika plaće po različitim osnovima, a posebno razlika plaće zbog povećanja bruto satnice na osnovu povećanja troškova života prema izmijenjenom članu 9. Općeg kolektivnog ugovora Pravobranilaštvo podnosi apelacije Ustavnom sudu BiH. Istovremeno Pravobranilaštvo podnosi i apelacije protiv drugih presuda sudova kod kojih smatra da je došlo do proizvoljne primjene materijalnog prava i samim tim povrede ustavnog prava na pravično suđenje.

Budući da su u ranijem periodu odbijene apelacije podnesene Ustavnom sudu u pogledu primjene Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH, to Pravobranilaštvo nema daljeg pravnog uporišta da podnosi dalje apelacije na presude kojima je dosuđeno potraživanje tužitelja na osnovu navedenog Kolektivnog ugovora.

Kao što je već i navedeno u ranijem izvještajima razlozi postojanja radnih sporova u velikom broju jesu neizvršavanje Odluka Vlade KS (kada je u pitanju pravilna primjena osnovice kao elementa osnovne plaće), zatim kolektivni ugovori koje je pod hitno potrebno izmijeniti, nedostatak postojećih zakonskih i podzakonskih propisa ili nepostupanje po važećim zakonskim i podzakonskim propisima, prevelik broj propisa koji reguliraju istu pravnu materiju i neusaglašenost međusobnih propisa, te konačno mogućnost tužitelja da između svih postojećih propisa izaberu najpovoljniji propis, tj. propis koji im pruža najveći stepen prava i pravne zaštite shodno članu 3 Općeg kolektivnog ugovora po principu povoljnosti, a koji princip potvrđuje i Vrhovni sud F BiH u nekim svojim odlukama.

Pravobranilaštvo sa posebnim akcentom ukazuje na okolnost da su u 2013. godini potpisane Izmjene kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti između Vlade F BiH (uz prethodno pribavljenu Odluku Vlade Kantona Sarajevo o davanju saglasnosti) i Samostalnog sindikata državnih službenika i namještenika F BiH i da je izmijenjen član 31. i 32. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti kojim je bila utvrđena visina naknade za ishranu u toku rada u visini od 2% a naknada za korištenje godišnjeg odmora (regres) u visini jedne prosječne plaće u F BiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Navedenim izmjenama kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH visina naknade za ishranu u toku rada (topli obrok) utvrđena je u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u F BiH, te naknada za korištenje godišnjeg odmora (regres) utvrđena je u visini od 50% prosječne neto plaće u F BiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku i Kanton Sarajevo državnim službenicima i namještenicima isplaćuje ove naknade u visini kako je to utvrđeno u Izmjenama kolektivnog ugovora.

S obzirom da su Izmjene kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH objavljene u Službenim novinama F BiH dana 06.12.2013. godine i da je ugovoreno da iste traju najduže 2 godine od dana objave u Službenim novinama, to ovo Pravobranilaštvo napominje da će se u slučaju nezaključenja novog ili eventualno stavljanje van snage kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH, a počev od 06.12.2015. godine nastaviti primjenjivati Kolektivni ugovor koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja Izmjena kolektivnog ugovora, tj. visina toplog obroka će ponovo biti 2% prosječne plaće u F BiH a visina regresa jedna prosječna plaća/70% plaće zaposlenika ako je to za njega povoljnije, pa se u tom pravcu ukazuje potreba da se do isteka navedenog perioda inicira Vladi F BiH da zaključi novi kolektivni ugovor ili preduzme druge odgovarajuće mjere, a sve kako bi se izbjegla ponovna primjena kolektivnog ugovora koji je bio na snazi u momentu zaključenja Izmjena i koji je do 06.12.2013. godine bio osnov za utuženje radi isplate razlike toplog obroka i razlike regresa. Istovremeno ukazuje se na mogućnost stavljanja van snage svih postojećih kolektivnih ugovora donošenjem novog Zakona o radu u F BiH, pa i kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH koji je u najvećem broju postupaka predstavljao materijalnopравни osnov za utuženje potraživanja iz radnog odnosa, te bi se usvajanjem novog Zakona o radu u velikoj mjeri smanjio broj sudskih postupaka iz osnova radnog odnosa.

Samo u 2014. godini je zaprimljeno 514 predmeta iz oblasti radnih odnosa.

S tim u vezi, a u cilju dalje zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo smatra da je hitno potrebno pristupanje pregovorima sa sindikatima, te prema finansijskim mogućnostima postizanje dogovora sa sindikatima o isplati iznosa koji su dosuđeni pravosnažnim i izvršim sudskim odlukama (sa ili bez zakonskih zateznih kamata, jednokratno ili u obrocima u narednom periodu), a sve uz obavezne Izmjene kolektivnih ugovora koji predstavljaju pravni osnov za podnošenje daljih tužbi.

Također, u vezi sa radnim sporovima radi isplate potraživanja iz radnog odnosa po osnovu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH, a uzimajući u obzir ustaljenu sudsku praksu da sudovi udovoljavaju tužbenim zahtjevima za isplatu razlike toplog obroka i razlike regresa, te Odluku Ustavnog suda po pitanju primjene ovog kolektivnog ugovora, Pravobranilaštvo apeluje da se u ovim predmetima vrši priznavanje tužbenih zahtjeva u postupcima gdje visina potraživanja nije sporna, a sve iz razloga smanjenja troškova sudskih postupaka. S obzirom da organi koje Pravobranilaštvo zastupa u radnim sporovima zauzimaju konačan stav o ovim pitanjima u smislu člana 11. Zakona o pravobranilaštvu, to u cilju sprječavanja umanjenja imovine Kantona Sarajevo kroz nepotrebno povećanje sudskih troškova predlažemo da ovi organi u navedenim predmetima zauzmu konačan stav po pitanju priznavanja tužbenih zahtjeva.

Pravobranilaštvo ukazuje da pojedini organi Kantona Sarajevo koje zastupa ovo pravobranilaštvo u radnim sporovima ne pružaju adekvatnu i blagovremenu saradnju a što su dužni u skladu sa članom 3. Zakona o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo, te se nerijetko dešavaju situacije da se izjašnjenja na podnesene tužbe ne dostave uopće ili se iste dostavljaju tek jedan dan prije isteka roka od 30 dana za davanje obaveznog odgovora na tužbu, što u značajnoj mjeri otežava i ugrožava kvalitetan rad ovog Pravobranilaštva.

U narednom sadržaju Izvještaja daje se opis samo nekih od značajnih i aktuelnih sporova:

-Sporovi iz oblasti obligacionih odnosa i drugih odnosa-

Izgradnja podzeme garaže-Narodno pozorište

Pred Općinskim sudom u Sarajevu u toku je parnični postupak između tužitelja Centrotrans d.d. transport robe Sarajevo protiv tuženog Kantona Sarajevo radi ispunjenja ugovora o koncesiji za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta u Sarajevu.

Navedenom tužbom tužitelj traži ispunjenje ugovora o dodjeli koncesije za izgradnju javne podzemne garaže i naknadu štete od po 2.000.000,00 KM za svaku godinu zakašnjenja uvođenja u posjed iste. U istoj tužitelj ističe da nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi na svim parcelama koje su bile predmet koncesije, radi čega navodno također isti trpi štetne radnje, te da tuženi nije ispunio ugovornu obavezu pružanja pomoći kod pribavljanja dokumentacije i sl.

Odgovorom na tužbu ovo Pravobranilaštvo u potpunosti osporava tužbeni zahtjev tužitelja i smatra ga apsolutno neosnovanim iz sljedećih razloga:

Predmet koncesije bile su 18 parcela na kojem treba da se gradi javna podzemna garaža. Na većem dijelu tih parcela aktivno je bilo javno parkiralište koje je do tada držalo KJKP "RAD", a koje je 19.11.2010. godine rješenjem Ministarstva saobraćaja ukinuto o čemu je tužitelj bio

blagovremeno obavješten, te je i pored naprijed opisanih radnji isti odbio ulazak u posjed radi između ostalog i nerješanih imovinsko-pravnih pitanja na zemljištu.

Ovom prilikom posebno ističemo činjenicu da prema mišljenju ovog Pravobranilaštva između ulaska u posjed predmetnog zemljišta i nastanka štetnje radnje apsolutno ne postoji uzročna posljednična veza od čega zavisi i eventualna šteta koju tužitelj ističe.

I da je odmah po zaključenju spornog ugovora tužitelj ušao u posjed predmetnih nekretnina niti jednu radnju koju tužitelj ističe a tiče se ispitnih radnji tla i sl., ne bi mogao izvršiti bez prethodno dobivene Urbanističke saglasnosti. Napominjemo i ističemo da je tužitelj tek nakon godinu dana od dana potpisivanja predmetnog ugovora, Ministarstvu prostornog uređenja KS podnio zahtjev za izdavanja predmetne urbanističke saglasnosti, što dodatno govori o ozbiljnosti istog za gradnju predmetne podzemne garaže posebno imajući u vidu da isti u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora ima blokirane račune u svim poslovnim bankama i sl.

Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, odnosno prava vlasništva na predmetnom zemljištu ne može biti nikako bitno za traženi tužbeni zahtjev niti se za isti može vezati. Naime, rješavanje imovinsko-pravnog pitanja je bitno radi dobijanja odobrenja za izgradnju što je jedan od preduslova za dobijanje istog, a nikako kao preduslov za dobijanje urbanističke saglasnosti radi izgradnje. Obzirom da tužitelj čitavu godinu dana od dana zaključenja predmetnog ugovora nije podnio zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti jasno je vidljivo da imovinsko-pravni problem predmetnog zemljišta ne može biti osnov za naknadu štete.

Iz svega naprijed navedenog jasno vam ukazujemo na strategiju odbrane koju u predmetnoj parnici zastupa ovo Pravobranilaštvo. Trenutno stanje predmeta jeste vođenje glavne raspreve, koja zbog kompleksnosti traženih dokaza (vještačenje i sl.) do dana sastavljanja ovog izvještaja nije okončano.

Što se tiče naprijed opisane parnice i trenutnog stanja iste želimo **ukazati na najvažnije i to:**

Vlada Kantona Sarajevo je svojim Zaključkom broj: 02-05-18281-40/14 od 05.06.2014. godine, potvrđen od strane Skupštine Kantona Sarajevo, tačkom 2. dala saglasnost Ministarstvu saobraćaja KS da se raskine Ugovor o koncesiji zaključen između Kantona Sarajevo kao koncesora i Centrotrans transport robe kao koncesionara, te je tačkom 3. pored Ministarstva saobraćaja zaduženo i ovo Pravobranilaštvo za realizaciju navedene tačke 2.

Ovo Pravobranilaštvo je razmatrajući dokaze i činjenice predmetnog slučaja, a u cilju realizacije naprijed opisanog Zaključka, pokrenulo postupak pred Općinskim sudom u Sarajevu za utvrđivanje ništavosti predmetnog Ugovora o koncesiji, te alternativno postavila tužbeni zahtjev za utvrđivanje raskida Ugovora o koncesiji, a sve na osnovu jednostrane izjave o raskidu predmetnog ugovora donesene od strane Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo uz prethodno provedene konsultacije sa ovim Pravobranilaštvom.

U skladu sa naprijed navedenim tužbenim zahtjevom ističemo da svoje dokaze za ništavost i jednostrani raskid predmetnog Ugovora o koncesiji temeljimo na sljedećem:

U Odluci o privremenoj listi Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika ("Sl. Glasnik BiH" br. 33/02) pod brojem 546. se nalazi Gradska ambijentalna cjelina Sarajeva, te je nacionalnim spomenikom BiH ("Sl. Glasnik BiH" br. 3/08) predviđena građevina -Narodno pozorište koja se nalazi na k.č. 61 (stari premjer) što odgovara k.č. 2081/1,208172 i 2081/3 (novom premjeru) proglasila je nacionalnim spomenikom.

Ističemo da je čestica k.č.61, a koja se odnosi na plato ispred narodnog pozorišta nalazi u sklopu Gradske ambijentalne cjeline upisane i ista je pod rednim br. 546 naprijed opisanom Odlukom stavljena na privremenu listu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika,što prema pozitivnim propisima ima pravnu prirodu nacionalnog spomenika, te da na istoj kako je to u daljem tekstu opisano, nije moguća gradnja.

Predmetni Ugovor o koncesiji je protivan Dejtonskom Mirovnom Sporazumu, Ustavu BiH, prinudnim propisima u BiH i FBiH i Odlukama Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH što ga čini ništavim po članu 103. ZOO-a kako slijedi:

- Aneksom 8. članom 5. Dejtonskog mirovnog sporazuma je ustanovljena Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, te je propisano da u svakom slučaju u kojem Komisija izda odluku o određivanju imovine kao nacionalnog spomenika, entitet na čijoj teritoriji se nalazi imovina nastojće što je moguće više da poduzme odgovarajuće pravne, naučne, tehničke i administrativne mjere potrebne radi zaštite i uzdržat će se od bilo kojih namjeravanih mjera koje bi mogle oštetiti nacionalni spomenik.

- Federalnim Zakonom o zaštiti dobara koja su Odlukama komisije za zaštitu nacionalnih spomenika proglašena nacionalnim spomenikom BiH ("Sl. Novine FBiH" br. 2/02, 8/02 i 51/07) je propisano: Članom 2. da je nacionalni spomenik dobro koje je Komisija utvrdila kao nacionalni spomenik saglasno članu 5. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma, dobra upisanim na privremenu listu nacionalnih spomenika kao i dobra koja su na osnovu zakona i pojedinačnih rješenja registrovana kao spomenici kulture ili prirodnog naslijeđa. Članom 4. istog zakona je propisano da svako, a posebno nadležni organi Federacije, Kantona, gradske i općinske službe suzdržat će se od bilo kojih radnji koje mogu oštetiti nacionalne spomenike ili dovesti u pitanje njihovu zaštitu i rehabilitaciju. Članom 16. istog zakona je predviđeno da sadržaj dokumenta/prostornog uređenja suprotan odredbama ovog Zakona neće se primjenjivati na zaštićeni prostor nacionalnih spomenika.

- Razlog za ništavost je i činjenica što je Ustavni sud FBiH donio 17.04.2012.godine presudu kojom se utvrđuje da je članom 6. stav 1.) tačka 1, 9 i 20, te članom 20. Zakona o koncesiji ("Sl. Novine KS" br. 27/11) čija sadržina u ovim članovima identična sa prethodnim Zakonom o koncesiji Kantona Sarajevo iz 2003.godine po kome je zaključen predmetni ugovor povrijeđeno pravo na lokalnu

samoupravu i da ove odredbe prestaju biti na snazi protekom roka od tri mjeseca. U navedene članove se odnose odredbe “da su predmeti koncesije javne podzemne garaže i korištenja građevinskog zemljišta u oblasti niskogradnje” što znači da nakon 13.10.2012.godine Kanton ne može davati koncesiju za javne podzemne garaže i korištenje građevinskog zemljišta obzirom da je isto Zakonom o lokalnoj samoupravi članom 8. stavljeno u isključivu nadležnost lokalnih jedinica.

- Član 103. Zakona o obligacionim odnosima propisuje da je ugovor koji je protivan Ustavu FBiH, prirodnim propisima ili moralu društva ništav. Član 104 ZOO . propisuje posljedice ništavosti, tj. obavezu ugovorne strane da vrati drugoj sve ono što je primila po osnovu takvog ugovora.

Osim razloga za ništavost koja se može utvrditi jedino putem suda, što tužitelj i čini ovom tužbom, za tužitelja su ispunjeni uslovi i elementi za jednostrani raskid ugovora. Na prijedlog ovog Pravobranilaštva, Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo je 19.12.2014. godine je koncesionaru-Centrotrans d.d. dao jednostranu izjavu kojom je raskinuo ugovor o koncesiji.

U izjavi su na prijedlog ovog Pravobranilaštva navedeni svi prednje opisani propisi, odluke Komisije i dopisi Komisije i da je shodno prednje navedenim odlukama i izjašnjenjima Komisije i imperativnim normama gradnja podzemne garaže ispred Narodnog pozorišta predviđena predmetnim ugovorom izričito zabranjena, te da tužitelj zbog nemogućnosti gradnje podzemne garaže i nemogućnosti ispunjenja Ugovora za koji ne odgovara nijedna strana raskida predmetni ugovor u smislu člana 137. ZOO-a .

Upravo zbog prednje navedenih činjenica, tužitelj nije mogao pribaviti urbanističku saglasnost, već su se zbog primjene prednje navedenog Zakona o zaštiti nacionalnih spomenika oglašavali nenadležnim i Kantonalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalno ministarstvo prostornog uređenja.

U izjavi o raskidu ugovora tužitelj se pozvao i na tačku 14.1.1, 14.1.2 i 11.2.

Tačka 14.1.1 predviđa da se predmetni ugovor može raskinuti prije isteka perioda trajanja koncesije, između ostalog i jednostranim raskidom ugovora od strane koncesionara u opravdanim slučajevima iz razloga više sile. Tačkom 14.1.2 je predviđeno da koncesor ima pravo na jednostrani raskid ugovora prije isteka ugovorenog roka pod g) iz drugih razloga utvrđenih zakonom. Tačkom 11.2 je predviđeno da u slučaju nemogućnosti izvođenja radova koncesor je dužan koncesionaru nadoknaditi sva dotadašnja ulaganja, te se ovaj ugovor ima smatrati raskinutim

Izjavom je izjavljeno da se ugovor smatra raskinutim protekom roka od 30 dana od dana prijema raskida ugovora od strane tuženog. Tuženi je zaprimio pismenu izjavu o raskidu ugovora dana 24.12.2014.godine, čime su se i formalno ispunili uslovi za utvrđivanje jednostranog raskida ugovora od strane nadležnog suda što je i bio predmet alternativnog tužbenog zahtjeva.

U postupku koji se vodi po tužbi tužitelja Centrotrans d.d. transport robe Sarajevo protiv tuženog Kantona Sarajevo radi ispunjenja ugovora o koncesiji za izgradnju javne podzemne garaže (dakle, parnica koja teče) kod Narodnog pozorišta u Sarajevu Pravobranilaštvo je podnijelo zahtjev za prekid postupka do pravomoćnog okončanja pokrenutog postupka od strane ovog Pravobranilaštva za utvrđivanje ništavosti odnosno raskida predmetnog ugovora, kao prethodnog pravnog pitanja od čijeg okončanja ovisi i sudbina prethodne parnice.

Naprijed opisanim stavom i poduzetim radnjama od strane ovog Pravobranilaštva, znatno se poboljšao položaj Kantona Sarajevo kao ugovarača i stranke u postupku (tuženog – tužitelja).

KJKP "GRAS" d.o.o. Sarajevo

Pred Općinskim sudom u Sarajevu u toku je parnični postupak pokrenut po tužbi KJKP "GRAS" d.o.o. Sarajevo kao tužitelja zastupanog po punomoćniku-advokatu protiv Kantona Sarajevo kao tuženog zastupanog po Pravobranilaštvu.

Predmetnom tužbom tužitelj zahtijeva da mu tuženi nadoknadi štetu u ukupnom iznosu od 123.244.762,00 KM na ime akumuliranog gubitka po osnovu neusklađivanja cijena karata od 2005.godine pa do danas sa ekonomskom cijenom, kao i po osnovu neusklađivanja cijena karata za subvencionirane kategorije građana tj. da su utvrđene cijene ispod ekonomske cijene, kao i neredovno uplaćivanje subvencioniranih iznosa.

Povodom naprijed navedene parnice ukratko elaboriramo aktivnosti Pravobranilaštva i strategiju odbrane sa posebnim osvrtom na ključne dokaze navedene u odgovoru na tužbu kako slijedi:

Odgovorom na tužbu ovo Pravobranilaštvo je istaklo činjenicu da je 100% Osnivač-vlasnik tužitelja, te da je cjelokupna imovina tužitelja ustvari imovina tuženog, te obzirom na navedenu činjenicu proizilazi da šteta nije mogla biti pričinjena na imovinu tužitelja kako tužitelj tužbom navodi. Kako je Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo, tačnije članom 23., jasno propisana procedura utvrđivanja cijena komunalnih usluga, i to citiramo stav 1.) "Visinu cijena i način plaćanja komunalne usluge predlaže davalac komunalne usluge, na temelju detaljne kalkulacije, a u skladu sa odredbama člana 15.6) "Validnost kalkulacije i konačan prijedlog visine cijene komunalnih usluga utvrđuje neovisno stručno tijelo Vlade Kantona, Grada odnosno općine, a stvarnu cijenu komunalnih usluga određuje i usvaja Vlada Kantona, gradsko odnosno općinsko vijeće u skladu sa nadležnostima iz čl.7., 8. i 9. ovog zakona". S obzirom na naprijed navedeno jasno proizilazi da su neosnovani navodi tužitelja u vidu (zahtjeva, dopisa, prijedloga) upućenih tuženom više puta do aprila mjeseca 2013.godine, za povećanjem cijena komunalnih usluga iz razloga što isti nisu bili u skladu sa zakonskom procedurom, tj. isti nisu bili utemeljeni na detaljnoj kalkulaciji. Zaključkom Vlade broj 02-05-21118-14/13 od 06.08.2013.godine tuženi zadužuje Neovisno stručno tijelo da validnost kalkulacije i konačan prijedlog visine cijene komunalne usluge dostavi najkasnije do 30.09.2013.godine. Neovisno stručno tijelo dostavlja dopis kojim zahtjeva dopunu materijala od strane tužitelja neophodnu za ocjenu validnosti kalkulacije. Navedeni akt otpremljen je tužitelju dana 28.08.2013.godine. Međutim, kako se tužitelj nije

očitovao povodom dostavljenih akata, Neovisno stručno tijelo se obratilo Vladi dopisom kojim ističe da bez jasnog izjašnjenja tužitelja o pokrenutim pitanjima povećanja cijena, Neovisno stručno tijelo se ne može izjasniti.

Neophodno je dakle bilo da se tužitelj izjasni kako bi Neovisno stručno tijelo u skladu sa navedenom odredbom člana 23. Zakona o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo pravovremeno reagovalo. Kako naprijed opisana procedura do kraja nije provedena u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, tuženi nije imao zakonski osnov za izmjenom postojećih cijena prevoznih karata. Nadalje, tuženi osporava navode tužitelja da akumulirani gubici u visini od 123.244.762,00 KM su isključivo zbog neusklađenih cijena od 2005.godine sa ekonomskom cijenom, zbog cijena usluga za subvencionirane kategorije građana za koje tvrdi tužitelj da su ispod ekonomske cijene, kao i da iste nisu redovno uplaćivane na račun tužitelja. U prilog navedenom jasna je i činjenica da je krajem 2004. godine, po prijedlogu tužitelja, tuženi izvršio usklađivanje cijena za subvencionirane kategorije građana, ali da je i pored korekcije odmah u 2005. godini prouzrokovao višemilionski gubitak, koji se iz godine u godinu povećavao. Po mišljenju ovog Pravobranilaštva, a što je i istaknuto u odgovoru na tužbu jeste da su stvarni razlozi akumuliranja gubitaka loša upravljačka struktura tužitelja, nepoduzimanje radikalnih mjera upravljanja u recesiji, zapošljavanje nepotrebne ionako prekobrojne radne snage i dr.

Uvidom u bilanse uspjeha koji ukazuje na negativno poslovanje od 2000.godine, proizilazi da je neophodno bilo poduzeti radikalne mjere upravljanja u firmi koja iz godine u godinu posluje sa gubitkom.

Prekobrojn timer zapošljavanjima i stvaranjem dodatnih troškova tužitelj je izgubio sposobnost da kvalitetno i pravovremeno izvršava prevozne usluge, što u konačnici doprinosi smanjenju velikog broja korisnika usluga kao i smanjenju prihoda od poslovnih aktivnosti, a sve u konačnici dovodi do akumuliranih gubitaka. Nesavjesnim poslovnim ponašanjem tužitelja, tuženom - Kantonu Sarajevo je nanešena velika materijalna šteta.

Trenutna faza naprijed opisane parnice jeste zakazivanje pripremnog ročišta, koje do dana sačinjavanja ovog izvještaja nije održano.

Koncesije

Postupci koji su pokrenuti u ranijem periodu radi isplate duga po osnovu neispunjenja ugovora o koncesiji protiv društva House Milos u vrijednosti od 213.127,00 KM, društva GP Bosnaputevi u vrijednosti od 17.406,00 KM, društva Bosnaputevi dd Sarajevo u vrijednosti od 30.000,00 KM uspješno i pravosnažno su okončani u 2014. godini. Nadalje, U 2014. godini je pred nadležnim Općinskim sudom Kanton Sarajevo kao tužitelj je podnio tužbe protiv tuženih "Kunovac Company"d.o.o. Sarajevo, "Misoča" d.o.o. Sarajevo, "Čolatex" do.o. Sarajevo, Bosnaputevi"d.d. Sarajevo, "House Milos"d.o.o. Sarajevo, "COCA-COLA" d.o.o. Sarajevo, "BAGS ENERGOTEHNIKA" Vogošća, "TERME" Ilidža i drugih radi naplate naknade za eksploataciju mineralne sirovine. Protiv

nekih od navedenih tuženih vodi se i više parnica pred Općinskim sudom u Sarajevu. U nekim od okončanih parnica u prvostepenom postupku usvojen je tužbeni zahtjev tužitelja-Kantona, odnosno Općinski sud je donio prvostepene presude u korist Kantona Sarajevo, dok su za preostali broj predmeta parnice još u toku.

U navedenim parnicama predmet tužbenih zahtjeva jeste ispunjenje ugovora o koncesiji zaključenih sa tuženima koji se prije svega odnosi na naplatu naknade utvrđenu ugovorom. U postupcima koji se vodi protiv navedenih tuženih gdje tužbeni zahtjev usmjeren na neisplaćene naknade na ime eksploatacije mineralne sirovine van okvira eksplotacionog područja postoji niz problema na koje smo Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo u više navrata ukazali.

U pojedinim predmetima od Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo je dobilo zahtjeve za podizanje tužbi protiv nekih od naprijed navedenih tuženih, koje se ogledaju u naplati naknade za eksplotisanu mineralnu sirovinu van eksplotacionog područja i to za periode više i od dvije godine.

Međutim, Pravobranilaštvo ukazuje da je u ovim slučajevima nadležno Ministarstvo dužno putem inspeksijskih organa pratiti eksploataciju istih i na vrijeme reagirati, odnosno da putem nadležne inspekcije, kada se utvrdi takva eksploatacija, istu obustavi i pokrene prekršajne postupke protiv korisnika shodno članu 94 Zakona o rudarstvu, što isto niti u jednom slučaju nije činilo. Utuženje za ovakav vid eksploatacije nije niti predviđeno, već se shodno pozitivnim propisima radi o prekršaju za koji resorno Ministarstvo treba putem nadležne inspekcije pokretati i voditi prekršajne postupke i u okviru istih isticati novčane naknade na ime štete učinjene tim prekršajem.

I pored više upozorenja od strane ovog Pravobranilaštva i ukazivanja na naprijed uočene probleme nismo od resornog Ministarstva dobili povratne informacije o daljem postupanju.

Naknada štete - povrede nastale ujedom pasa lotalica

Pred Općinskim sudom u Sarajevu vode se postupci po tužbama fizičkih lica za naknadu štete zbog povreda nanesenih ujedom pasa lotalica. U ovim sporovima su tužene općine na čijem području je nastao nesretni slučaj i Kanton Sarajevo. Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja ("Sl. glasnik BiH" br. 25/09) tretira pitanje pasa lotalica. Ovim Zakonom članom 28. propisano je da sklonište životinja osniva fizičko ili pravno lice, jedinica lokalne samouprave, općina, grad, kanton ili entitet. Po ovom osnovu trenutno se vodi ukupno 59 sporova, od kojih su svi u toku, izuzev po tužbi Mujkić Ajle po kojoj je donesena prvostepena presuda i istom obavezani tuženi Kanton Sarajevo i Općina Ilijaš na solidarnu isplatu štete u iznosu od 3.710,00 KM. Prvostepenom presudom, sud se kod dosude upravo poziva na ovu odredbu navedenog Zakona sa stavom da postoji odgovornost tuženih jer su propustili da obavljaju djelatnost sakupljanja i zbrinjavanja napuštenih životinja. Na ovu presudu je Pravobranilaštvo izjavilo žalbu i još nije donesena drugostepena presuda.

Prvobranilaštvo primjećuje da je pojava pasa lutilica, ujeda pasa i nastanak tužbi razlog nedovoljne uređenosti ove oblasti navedenim državnim Zakonom, koji ostavlja prostora i mješanja nadležnosti, a posljedice zbog ujeda pasa mogu biti izuzetno teške, kao u primjeru tužbe malodobne tužiteljice Mujkić Ajle, u kojem je tužiteljica zbog ujeda psa dobila epilepsiju, a u drugom predmetu malodobna tužiteljica dobila je dijabetes, pri čemu u ovom drugom slučaju posebno napominjemo da je zahvaljujući angažiranosti Pravobranilaštva u toku parničnog postupka ishodovano da se tužba u odnosu na tuženi Kanton Sarajevo povuče i na taj način izbjegne materijalna odgovornost Kantona Sarajevo, a u kojoj je tužbeni zahtjev iznosio 100.000,00 KM na ime prouzrokovanja invalidnosti I doživotna renta u mjesečnim iznosima od po 1.000,00 KM.

Samo po osnovu povreda koje sa nastale kao posljedica ujeda pasa lutilica na području Kantona Sarajevo u 2014. godini je podneseno je 44 novih tužbi radi isplate materijalne i nematerijalne štete u kojima je kao tuženi označen Kanton Sarajevo i ti postupci su u toku. Od navedenih tužbi koje su podnesene u 2014. godini po ovom osnovu u u predmetu tužitelja Mijić Ivane ovo pravobranilaštvo je ishodovalo povlačenje tužbe od strane tužitelja u odnosu na Kanton Sarajevo kao drugotuženogj, čime je predmet pravomoćno okončan.

"BOR BANKA" d.d. Sarajevo

U 2014. godini okončan je prvostepeni postupak po tužbi tužitelja "BOR BANKA" d.d. Sarajevo, protiv tuženog Kantona Sarajevo radi isplate naknade ukupne štete u visini od 221,450,00KM, po osnovu nezakonitog postupanja zaposlenice Općinskog suda u Sarajevu- falsificiranjem punomoći na osnovu koje su zaključeni Ugovori o zalogu, a na temelju kojeg je tužitelj-BOR Banka d.d. Sarajevo odobrila kredit. Pravni osnov tužbenog zahtjeva bila je presuda broj 65 0 P 054311 07 P kojom je Sud utvrio da je izdana punomoć od strane zaposlenice Općinskog suda ništava, kao i zaključeni Ugovor o zalogu.U toku parničnog postupka Pravobranilaštvo je osporavalo tužbeni zahtjev u cjelosti i isticao slijedeće:

-da falisficiranje punomoći na osnovu koje je zaključen Ugovor o zalogu ne može biti temelj za potraživanja štete u visini određenoj procjenom sudskog vještaka u vrijeme zaključenja Ugovora o zalogu

-kako nalaz na temelju kojeg se procjenjuje vrijednost nekretnine nije predložen kao dokaz na okolnost visine tužbenog zahtjeva, sasvim je nejasno na koji način i u kojem momentu je utvrđena vrijednost nekretnine-visina tužbenog zahtjeva.

-s obzirom da tužitelj nije uspio dokazati činjenicu da bi se prema redovnom toku stvari zaista i mogao namiriti iz predmetne nekretnine u konkretnom iznosu koji potražuje, jasno proizilazi da je ostala neizvjesna činjenica da bi se tužitelj namirio u slučaju da Ugovori o zalogu nisu poništeni.

-kao i da nisu ispunjeni uslovi propisani članovima 185. i 189. ZOO-a za naknadu štete koja se potražuje u konkretnoj pravnoj stvari.

Nakon zaključene glavne rasprave Općinski sud u Sarajevu je dana 09.06.2014. godine donio Presudu broj 65 0 Ps 261391 12 Ps kojom je u cijelosti odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za

potraživanja po osnovu naknade štete u visini od 221.450,00 KM kao i troškovima postupka u visini od 19.903,07 KM kao neosnovan.

U obrazloženju donesene presude Sud između ostalog u navodi da procjena vještaka o vrijednosti nekretnine, sve da su Ugovori o zalogu i valjani ne može biti ispravan orijent za označeno potraživanje iz razloga što se radi o procjeni vještaka od 03.10.2005.godine koja bez kalkulacije amortizacije ne može predstavljati ispravnu vrijednost u 2014.godini, naročito uzimajući u obzir činjenicu da se procjena vrijednosti ne može smatrati iznosom koji bi se u slučaju izvršenja mogao sigurno dobiti na tržištu, dakle uvažavajući sve prigovore i činjenične navode koje je ovo Pravobranilaštvo isticalo u toku postupka. Na navedenu Presudu tužitelj je dana 10.07.2014. godine uložio žalbu Kantonalnom sudu u Sarajevu, na koju je ovaj organ blagovremeno uputio odgovor.

“METROMEDIA” d.o.o. Sarajevo

Posebnu pažnju skrećemo na angažovanost ovog Pravobranilaštva u predmetu tužitelja METROMEDIA d.o.o. Sarajevo protiv tuženog Kantona Sarajevo – Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo – Direkcija za puteve Kantona Sarajevo.

Predmetnom tužbom tužitelj potražuje predaju u posjed 58 komada reklamnih panoa koje je Direkcija za puteve uklonila kao nelegalne, a u nemogućnosti predaje u posjed isplatu 143.636,00 KM, kao i naknadu izgubljene dobiti u visini od 28.870,78 KM mjesečno, počev od 01.03.2009. godine, pa do predaje, što na dan dole zaključenje vanskudske nagodbe iznosi cca. 972.000,00 KM.

Presudom Općinskog suda u Sarajevu obavezani smo predati u posjed ispravne reklamne panoa ili isplatiti 143.636,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja – 17.09.2012., dok je sa dijelom tužbenog zahtjeva za naknadu izmakle dobiti u visini od 28.870,78 KM mjesečno, počev od 01.03.2009. godine pa do predaje tužitelj je odbijen.

Obzirom da Direkcija za puteve nije u mogućnosti izvršiti povrat uklonjenih reklamnih panoa, jer kako isti navode apsolutno ne znaju gdje se trenutno nalaze (protupravno uništeni ili sl.), budžet Kantona Sarajevo je opterećen za naprijed dosuđeni iznos uvećan za zakonske zatezne kamate.

Posebno ističemo da je tužitelj izjavio žalbu na naprijed navedenu presudu u pogledu nedosuđene izmakle dobiti u ukupnom iznosu od cca. 972.000,00 KM uvećan za zakonske zatezne kamate koji iznos je vještak finansijske struke svojim stručnim nalazom utvrdio, te posebno imajući u vidu činjenicu da reklamnih panoa “nema”, kao i analizirajući cijelu dokaznu građu, osnovana je sumnja u neizvjesnost okončanja navedenog žalbenog postupka pred Kantonalnim sudom u Sarajevu, što bi za posljedicu imalo višemilionsku imovinsku štetu po Kanton Sarajevo.

Pored naprijed navedenog parničnog postupka društvo METROMEDIA d.o.o. Sarajevo, pred nadežnim sudom pokrenulo je deset upravnih postupaka protiv akata- rješenja Direkcije za

puteve, kojim je Metromediji d.o.o. Sarajevo razrezana i naplaćena naknada za korištenje reklamnog prostora u iznosu od cca. 220.000,00 KM. U navedenim postupcima Kantonalni sud u Sarajevu je poništio navedena rješenja i vratio predmete na ponovni postupak, znači tužbe tužitelja uvažene u cjelosti, na osnovu čega je isti pored naprijed plaćenog iznosa tražio i povrat kamata te troškova sudskih postupaka što ukupno znosi cca.330.000,00 KM. Napominjemo da je upravne postupke u ime Kantona Sarajevo vodila Direkcija za puteve i nismo u mogućnosti detaljnije se izjasniti o dokaznim materijalima za iste.

Obzirom na naprijed navedeno, na inicijativu Ministarstva saobraćaja KS ovo Pravobranilaštvo se maksimalno uključilo u pokušaj postizanja vansudskog poravnjenja sa predstavnicima Metromedia d.o.o. Sarajevo.

Velikim naporima i zalaganjem nakon desetina održanih sastanaka sa punomoćnicima – advokatima i predstavnicima Metromedije d.o.o. Sarajevo došlo se do konačnog sporazuma.

Predstavnici Metromedije d.o.o. Sarajevo odrekli su se prava na izgublenu dobit u iznosu od cca. 972.000,00 KM, zatim potraživanja po osnovu vođenih upravnih postupaka od cca.220.000,00 KM, te su dosuđene iznose u parničnim postupcima umanjili za 100.000,00 KM. Navedenim iznosima treba dodati da su se predstavnici Metromedie d.o.o. Sarajevo odrekli i potraživanja na osnovu zakonskih zateznih kamata na sve naprijed navedene iznose.

Potraživanja koja su iskazana i koja je su na prijedlog ovog Pravobranilaštva prihvaćena kao nesporna jesu dosuđeni iznosi na ime uklanjanja reklamnih panoa i naplaćenih iznosa korištenja prostora za reklamiranje po rješenjima koja su odlukama Kantonalnog suda ukinuta u ukupnom iznosu od 220.036,00 KM.

Ukupna dugovanja Metromedie d.o.o. Sarajevo, po izdatim a neplaćenim fakturama prema postignutom sporazumu iznosila su 173.084,81 KM.

Naprijed navedena međusobna potraživanja su vansudskom nagodbom kompenzirana, tako da je ukupna obaveza Kantona Sarajevo prema Metromedii d.o.o. Sarajevo svedena na 46.951,20 KM.

Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo je zaključenom vansudskom nagodbom preuzelo obavezu da postojeći ugovor o zakupu prostora za reklamiranje (postavljanje reklamnih panoa), produži na period od pet godina kojim bi se kroz zakupninu naprijed opisani dug nakon izvršene kompenzacije, prebio sa Metromediom d.o.o. Sarajevo.

Iduća obaveza koju je ugovorilo Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo jeste proširenje Elaborata o postavljanju reklamnih panoa na području Kantona Sarajevo za 25 lokacija koje će biti dodjeljene Metromediji d.o.o. Sarajevo, kao i da će iz posojećih slobodnih lokacija Metromediji d.o.o. Sarajevo biti dodjeljeno novih deset lokacija i to sve u roku od 45 dana od dana zaključenja vansudske nagodbe.

Po naprijed opisanim uslovima zaključena je vansudska nagodba dana 15.09.2014. godine, nakon čega su povučene sve tužbe, žalbe i okončani svi postupci pred nadležnim sudskim i drugim organima.

Međutim, do dana sačinjavanja ovog izvještaja Ministarstvo saobraćaja KS nije ispoštovalo obavezu proširenja naprijed opisanog Elaborata i dodjele novih kao i postojećih reklamnih lokacija, te je i na adresu ovog Pravobranilaštva u martu 2015. godine dostavljena opomena pred tužbu od strane Metromedie d.o.o. Sarajevo.

Kako bi izbjegli novonastalu situaciju koja bi Kanton Sarajevo dovela u još teži položaj nego li je to bilo prije zaključenja predmetne vansudske nagodbe, zakazali smo sastanak sa predstavnicima Metromedie d.o.o. i Direkcije za puteve KS i iznašli zajedničko rješenje koje je u fazi realizacije i definitivnog okončanja svih spornih pitanja, a što će biti predmet izvještaja o radu ovog Pravobranilaštva za 2015. godinu.

MUP - isplata duga

U 2014. godini Pravobranilaštvo je po zahtjevu Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo protiv pravnih i fizičkih lica (Energy Group, Udruženje Čevljanovići, Agencija Echoes, Linden doo, Agencija of sound international, Agencija Be-Be doo, Auto Moto klub Street race club, Hayat doo, Trace doo, Hrvačić Esad, Eterović Amila, Suljević Nuško) podnijelo tužbe i pokrenulo ukupno 16 parničnih postupaka radi isplate duga za izvršene usluge. Ovi postupci su pokrenuti krajem 2014. godine i isti su još u toku.

Od navedenih postupaka koje je Pravobranilaštvo pokrenulo na zahtjev MUP-a Kantona Sarajevo posebno se izdvajaju parnice zbog neispłaćenih faktura za izvršene usluge obezbijedenja sportskih manifestacija u 2013. godini i 2014. godini, a po osnovu Ugovora u pružanju usluga, te je Pravobranilaštvo po ovom osnovu u 2014. godini podnijelo tužbe radi isplate duga protiv FK Željezničar u iznosu od 287.211,00 KM, FK Sarajevo u iznosu od 310.516,02 KM i FK Olympic u iznosu od 83.620,00 KM. Ovi postupci su u početnoj fazi obzirom da su tužbe podnesene u decembru 2014. godine. U postupku protiv tuženog FK Željezničar podnesena je protivtužba protiv Kantona Sarajevo sa prijedlogom određivanja privremene mjere i mjere osiguranja. Pravobranilaštvo je blagovremeno dostavilo odgovor na predloženu mjeru osiguranja te je Općinski sud nakon održanog ročišta povodom mjere osiguranja donio Rješenje broj : 65 0 Ps 477680 14 Ps od 20.03.2015. godine kojim je odbijen prijedlog tužitelja-predlagatelja mjere FK Željezničar za određivanje mjere osiguranja. Obzirom da je predloženom mjerom osiguranja traženo je da se zabrani tužitelju-protivtuženom Kantonu Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da uslovljava odigravanje fudbalskih utakmica u organizaciji tužitelja FK Željezničar avansnom uplatom troškova dodatnih mjera osiguranja, to je donošenjem Rješenja Općinskog suda u Sarajevu o odbijanju predložene mjere osiguranja u znajačajnoj mjeri zaštićena imovina Kantona Sarajevo, te je s druge strane osiguran priliv novčanih sredstava koje je tuženi-

predlagatelj mjere osiguranja FK Željezničar dužan uplatiti avansno za troškove dodatnih mjera osiguranja i usluga izvršenih od strane MUP-a Kantona Sarajevo.

Poljoprivredno dobro Butmir d.o.o. Ilidža

U 2014. godini nastavljen je postupak po tužbi Hasković Safeta i drugih protiv Kantona Sarajevo, Vlade kantona Sarajevo i KJKP poljoprivredno dobro Butmir doo Ilidža radi pobijanja odluke skupštine, utvrđivanja nezakonitosti rješavanja i donošenja sudske mjere osiguranja. Ovaj postupak je još u toku.

U 2014. godini zaprimljen je predmet po tužbi-predlagatelja Karahasanović Amira protiv tuženih-protivnika mjere osiguranja Kanton Sarajevo, Ministarstvo privrede KJKP poljoprivredno dobro Butmir doo Ilidža radi utvrđenja nezakonitosti rješenja o smjeni sa funkcije v.d. direktora. Ovaj postupak je još u toku.

Ostalo

Po tužbi tužitelja Mersida Kasumić i Sabahudin Kasumić protiv tuženih 1. KJKP "Pokop" Sarajevo, 2. Kantona Sarajevo, Ministarstvo prostornog uređenja 3. Općina Centar Sarajevo kojom tužitelji zahtijevaju da tuženi solidarno isplati naknadu ukupne štete u visini od 4.800.000,00 KM po osnovu naknade štete zbog oduzete imovine, i to kako slijedi: iznos od 1.018.888,00 KM na ime materijalne štete zbog bespravnog oduzimanja nekretnine uknjižene u zk ulošku broj 580, parcela 19, KO Sarajevo-Mahala CXXXVI, površine 616 m², na ime izmakle dobiti za period 01.01.1996.godine do 31.10.2012.godine iznos od 941.320,00 KM, na ime umanjenja imovine po okolnosti iznajmljivanja stanova za period 01.01.1996.godine do 31.10.2012.godine, iznos od 77.568,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.1996.godine kao i iznos od 800.000,00 KM na ime nematerijalne štete zbog pretrpjelih duševnih bolova takođe sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.1996.godine, uz naknadu troškova postupka u iznosu od 22.166,80 KM. U ovom postupku radi se o nekretnini koja se nalazi u centru groblja "Stadion", koja je u vlasništvu Kasumić Sabahudina, dijelom stečena u braku sa Mersidom Kasumić, te da ista nije u njihovom posjedu. Prema navodima tužitelja tuženi je koriste bespravno, nikada nije donešena odluka kojom bi se regulisalo eventualno pitanje nekretnine u vlasništvu tužitelja, kao i to da tužiteljima nikada nije ponuđena naknada za korištenje ili eksproprijiranje njihove nekretnine, iz kojih razloga je za tužitelje nastupila šteta. Pravobranilaštvo je u toku postupka isticalo prigovor aktivne i pasivne legitimacije na strani II tuženog, prigovor zastare potraživanja u smislu člana 376. ZOO, isticalo se tokom postupka i to da drugotuženi ničim nije prouzrokovao štetu, nije bespravno oduzeo imovinu, nije u posjedu iste, nije srušio objekat niti je odnio materijal, niti je bio investitor kao ni izvođač radova na objektu za koji je Općina Centar izdala urbanističku i građevinsku suglasnost Fondu za izgradnju grobalja i šehidskih mezarja, sticalo se i to da je II tuženi kupio predmetnu nekretninu za 30.000,00 KM zaključivši kupoprodajni Ugovor 17.07.2003.godine iako se radilo o neizgrađenom građevinskom zemljištu, isticalo se i prijedlog za prekidom postupka do okončanja Upravnog spora koji se vodi pred Općinom Centar. Oспорavala se visina tužbenog zahtjeva, kao previsoka i paušalno postavljena. Općinski sud u Sarajevu je dana 27.01.2014.godine

donio presudu kojom obavezuje sva tri tužena da solidarno isplate tužiteljima iznos od 800.00,00 KM ime nematerijalne štete zbog pretrpjelih duševnih bolova sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.1996.godine, uz naknadu troškova postupka u visini od 5.000,00 KM, sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva tužitelji su odbijeni. Na navedenu presudu sve stranke u postupku uložile su žalbu Kantonalnom sudu u Sarajevu.

Kantonalni sud je Rješenjem broj 65 0 P 135081 14 Gž uvažio žalbe i prvostepenu presudu ukinuo u cijelosti te predmet vrati prvostepenom sudu na ponovo suđenje.

Rješavajući po žalbi Kantonalni sud uvažio razloge žalbe drugotuženog a koji su se odnosili na to da prvostepeni sud prilikom donošenja ocjene nije cijenio prigovor nedostatka aktivne i pasivne legitimacije, zastare, kao i ne navođenjem na koji način je svaki od tuženih pričinio štetu tužiteljima. Sud se naime samo paušalno pozvao na odredbe člana 206 ZOO kad je u pitanju solidarna odgovornost tuženih.

Trenutno se predmet nalazi pred Općinskim sudom i čeka se zakazivanje pripremnog ročišta.

Pred Općinskim sudom u Sarajevu u ranijem periodu pokrenuti su postupci radi poništenja odluka o smjenjivanju predsjednika i članova upravnih odbora kao i direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja, JU Disciplinski centar za maloljetnike, Opća bolnica i Služba za zapošljavanje, a na koje postupke je ukazano u izvještaju za prethodnu godinu, te Vas o navedenim postupcima upoznajemo kako slijedi:

U postupku koji se vodi između tužiteljice Ljuca Đenite protiv tuženog Vlada Kantona Sarajevo (KJU Disciplinski centar za maloljetnike) tužbeni zahtjev tužiteljice za poništenje Rješenja tuženog o razrješenju i naknadu troškova parničnog postupka prvostepenom presudom od 24.02.2014. godine odbijen je u cjelosti. Tužiteljica je izjavila žalbu na presudu i postupak se vodi pred drugostepenim sudom.

U postupku između tužitelja Pilav Ilijasa i drugih protiv tuženih 1.) Kanton Sarajevo-Vlada kantona Sarajevo i 2.) Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo u kojem tužitelji zahtijevaju utvrđenje nezakonitosti Rješenja o razrješenju tužitelja i javnog oglasa raspisanog os strane Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i poništenje istih, te vraćanje tužitelja na funkcije po Rješenju prvotuženog i omogućavanje obavljanja poslova po navedenom rješenju u trajanju od 4 godine, uz naknadu troškova parničnog postupka, prvostepenom odlukom suda od 11.06.2014. godine tužbeni zahtjev je u cjelosti odbijen. U postupku povodom određivanja mjere osiguranja, a koji je prethodio donošenju presude, zahtjev tužitelja za određivanje mjere osiguranja odbijen je pravomoćnom sudskom odlukom.

U predmetu tužiteljice Mujadinović Belme protiv tužene Službe za zapošljavanje djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužiteljice kojim se poništava kao nezakonito Rješenje Vlade Kantona Sarajevo o razrješenju nadzornog odbora, dok se tužiteljica odbija sa dijelom tužbenog zahtjeva za

isplatu naknade štete. Protiv ove presude, Pravobranilaštvo je blagovremeno izjavilo žalbu i postupak pred drugostepenim sudom je u toku.

U predmetu tužiteljice Selimović Jasmine i drugih protiv tuženog Kantona Sarajevo-Vlada Kantona Sarajevo (Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo), nakon što je prvostepena presuda ukinuta rješenjem drugostepenog suda, prvostepeni sud je 26.06.2014. godine usvojio tužbeni zahtjev tužiteljice. Na ovu presudu Pravobranilaštvo je blagovremeno izjavilo žalbu i postupak se vodi pred drugostepenim sudom.

U postupku tužitelja Vražalica Adnan i drugi protiv tuženog Kantona Sarajevo (Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo) u kojem se tužbom zahtjeva poništenje Rješenja Vlade Kantona Sarajevo o razrješenju predsjednika i članova Upravnog odbora JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo" u odnosu na tužitelje, vraćanje tužitelja na funkcije koje su obavljali prije donošenja Rješenja, te isplatu naknade materijalne štete zbog izgubljene dobiti i naknadu troškova parničnog postupka, tužbeni zahtjev tužitelja je prvostepenom presudom odbijen u cjelosti. U postupku povodom određivanja mjere osiguranja, a koji je prethodio postupku nakon kojeg je donesena presuda, zahtjev tužitelja za određivanje mjere osiguranja odbijen je pravomoćnom sudskom odlukom.

U predmetu tužitelja Gavrankapetanović Farisa protiv tuženih 1.) Kanton Sarajevo i 2.) Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevu prvostepeni postupak je još u toku. U ovom postupku pravomoćnom odlukom odbijen je prijedlog tužitelja-predlagatelja mjere za određivanje mjere osiguranja kojom je tužitelj-predlagatelj mjere zahtijevao da se odmah vrati na dužnost direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo i da mu se omogući nesmetano obavljanje navedene dužnosti.

Općina Ilidža

U izvještaju za prethodnu godinu opisani su postupci koje je u 2013.godini Općina Ilidža pokrenula protiv Kantona Sarajevo, Ministarstvo za boračka pitanja podnošenjem 31 tužbe. Tužbenim zahtjevima zahtjevaju se naplate novčanih potraživanja po osnovu obaveze plaćanja rente i uređenja za korisnike – boračku populaciju kod nove gradnje objekata u vlasništvu pripadnika boračke populacije po Zakonu o dopunskim pravima boraca i Odlukom o legalizaciji građevina izgrađenih bez odobrenja za građenje i građenju privremenog karaktera. Novčani iznosi su određeni pojedinačnim rješenjima Općine Ilidža. Protokolarna dinamika isplate naknade za oslobađanje troškova naknade za pogodnost građevinskog zemljišta – rente pripadnika boračke populacije precizira snošenje troškova i plaćanje po hronološkom redu dostavljenih općinskih zahtjeva i u skladu sa visinom budžetskih sredstava za ovu namjenu. Ukupna vrijednost po ovim tužbama je 571.030,00 KM. Općina Ilidža je dosada odgađala održavanje ročišta zbog pokušaja vansudskog rješavanja. U 2014. godini na inicijativu Pravobranilaštva ovi postupci su dalje odgađani i nije donesena još niti jedna presuda po ovom pravnom osnovu, ali kako evidentno postoji dug Kantona Sarajevo koji nije izmiren, to Pravobranilaštvo ponovo ukazuje na nužnost

pristupanja pregovorima i dogovorom Ministarva za boračka pitanja sa Općinom Ilidža, kako bi se povukle tužbe i ne bi bile predmetom sporenja.

Sporovi po ugovoru o komisionu i cesiji

Nakon što je Raiffeisen banka otkazala Kantonu Sarajevo ugovor o komisionu i zaključen ugovor o cesiji između Kantona Sarajevo i Banke 12.7.2012 g., Pravobranilaštvo je preuzelo sve sudske predmete i protiv Raiffeisen banke podnijelo 37 tužbi, od kojih u 2014 godini 6 tužbi. Tužbama se zahtjeva naknada štete prouzrokovane propustima Raiffeisen banke u sudskim postupcima koje je banka po komisionom ugovoru pokretala i vodila (izvršni postupci su obustavljeni jer se nije provjeravala adresa izvršenika i tuženih, nije se uređivala tužba nakon stupanja novog Zakona o parničnom postupku, tužbe odbacivane zbog pogrešnog označavanja kao tužitelja Kanton Sarajevo po komisionaru Raiffeisen banci i drugi propusti). Ovi postupci se još vode, a u postupcima koji su okončani pred prvostepenim sudom u 2014. godini, sud je u cjelosti usvojio tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja Kantona Sarajevo.

Sporovi iz oblasti stvarnog prava i utvrđenja

U 2014. godini Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine je pred Općinskim sudom u Sarajevu pokrenuo postupak protiv prvotužene Federacije BiH i drugotuženog Kantona Sarajevo. Predmetnom tužbom tužitelj-Zemaljski muzej BiH zahtijeva nalaganje prvotuženoj Federaciji BiH ili drugotuženom Kantonu Sarajevo da na osnovu pravnog sljedništva vrši osnivačka prava nad tužiteljem. Činjenični supstrat tužbe tužitelja protiv drugotuženog Kantona Sarajevo ogleda se u navodima da je sjedište tužitelja u Sarajevu i da je nadležnost drugotuženog sadržana u odredbama člana 4. Ustava Federacije BiH. Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je blagovremeno izjavilo odgovor na tužbu osporeći sve navode tužitelja protiv drugotuženog. Postupak u ovoj pravnoj stvari je u fazi zakazivanja pripremnog ročišta.

U 2014. godini vodio se postupak između tužiteljice Rina Tischler iz Izraela koja je u 2013. godini podnijela tužbu protiv tuženih: 1. Općina Stari Grad, 2. Kanton Sarajevo - Ministarstvo stambenih poslova, 3. Biber Edhema, 4. Aličić Jusufa i 5. Hadžić Nurka, kojom traži utvrđivanje da je prvotužena davanjem stana u vlasništvu tužiteljice na korištenje treće, četvrto i petotuženom, kao i drugotužena zaključivanjem ugovora o korištenju stana 10.11.1995.godine sa treće, četvrto i petotuženim povrijedio ograničeno pravo vlasništva tužiteljice, da joj prvo i drugotuženi solidarno isplate naknadu za ograničenje prava vlasništva, isplate zakupnine za određeni period, te da treće, četvrto i petotuženi napuste četverosoban stan i tužiteljici predaju u posjed. Uređenom tužbom nakon istaknutih prigovora od strane drugotuženog, tužiteljica je umjesto Kantona Sarajevo kao drugotuženog označila Kantonalni stambeni fond Sarajevo. Tužba protiv tuženog Kantona Sarajevo je povučena, čime je na ovaj način uspješno okončan postupak protiv Kantona Sarajevo.

Općina Centar - Sarajevo

Ističemo angažovanost u radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo, a koje se odnosi na obavljanje zakonom propisanih nadležnosti po službenoj dužnosti, a koje se između ostalog ogleda i u tome da smo putem sredstava javnog informisanja saznali za odluke Općinskog vijeća Centar da objekat dječijeg vrtića “Razigrani dani” koji se nalazi u ulici Patriotske lige – naselje Koševo, legalizuje i upisuje u vlasništvo Općine Centar Sarajevo, a za šta je zadužena Služba za imovinsko pravno poslove navedene Općine.

Nakon prednjeg saznanja obratili smo se JU Djeca Sarajeva, za informacije o stanju objekata – vrtića koji se nalaze na administrativnoj teritoriji Općine Centar. Kao povratnu informaciju od navedene Javne ustanove došli smo do saznanja da je ista uz suglasnost Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo pokrenula postupak legalizacije dječijih vrtića “Razigrani dani” i “Veseli cvjetovi”, te da su Zaključkom Službe za upravu prostorno uređenje i komunalne poslove Općine Centar odbijeni. Na navedeni Zaključak isti su izjavili žalbu Ministarstvu prostornog uređenja Kantona Sarajevo, koji je predmetni Zaključak stavio van snage, te predmet vratio na ponovno odlučivanje.

Po prednjem saznanju ovo Pravobranilaštvo je bez odlaganja Službi za upravu prostorno uređenje i komunalne poslove Općine Centar, u skladu sa članom 48. Zakona o Upravnom postupku FBiH («Sl. novine F BiH broj:2/98 i 48/99), kao zainteresirana strana, a radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa (imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo), podnijelo zahtjev za uključenje u navedene postupke legalizacije.

Po upućenom zahtjevu predstavnici Općine Centar (predsjedavajući Općinskog vijeća, Pravobranilac Općine Centar, šef službe koji vodi poslove legalizacije i dr.), uputili su zahtjev ovom Pravobranilaštvu za održavanje hitnog sastanka, do kojeg je i došlo.

Nakon održanog sastanka jasno je izražena namjera predstavnika Općine Centar Sarajevo da neće odustati od namjere uknjižbe predmetnih vrtića na ime Općine Centar ističući da se radi o njihovoj imovini.

Po održanom sastanku a nakon izvršenih provjera ovo Pravobranilaštvo je došlo do informacije da se Općina Centar na osnovu svog rješenja, kao vlasnik sa dijelom 1/1 upisala i na nekretnini – vrtiću Iskrice. U toku su provjere o stanju vlasništva i drugih vrtića na području Općine Centar Sarajevo, te prikupljanja sve potrebne dokumentacije radi podizanja tužbi za utvrđivanje prava vlasništva na navedenim i eventualno drugim objektima na kojima se bez ikakvog zakonskog osnova kao vlasnik upisala Općina Centar.

Napominjemo da su gore navedene radnje izvršene u toku 2015. godine ali smatramo važnim da vas o istim obavjestimo i kroz ovaj izvještaj.

Postupci su u toku i više informacija o istim biće predmet posebnog izvještaja, a najkasnije u izvještaju za 2015. godinu.

“Su” - Stambeni sporovi

Ovi sporovi uglavnom se odnose na sporove radi utvrđivanja svojstva stanarskog prava na stanovima u slučajevima kada postoje rješenja o dodjeli stana, a da nije zaključen ugovor o korištenju stana, u slučajevima sticanja svojstva stanarskog prava dužinom korištenja stana, kada se kao tužitelji pojavljuju članovi porodičnog domaćinstva iza smrti nosioca stanarskog prava i drugi stambeni sporovi po drugim osnovama iz stambene oblasti.

“Rv” – Vanparnični postupak

Vanparnični postupci se u većini slučajeva odnose na prijedloge za obezbjeđenje dokaza, uređenja međa, određivanje naknada za ekspropisane nekretnine i dr.

“I” – Izvršni postupak

Veoma obimne i značajne aktivnosti tokom 2014. godine Pravobranilaštvo je ostvarilo i u izvršnom postupku.

Tokom 2014.godine evidentirano je u radu 859 izvršnih predmeta, od kojih je u 2014. godini zaprimljeno 389, a prenesno je iz ranijih godina 470 predmeta..

Od 859 predmeta, okončano je 344, u radu je ostalo 515 predmeta.

U izvršnim postupcima Kanton Sarajevo se pojavljuje kao izvršenik ili kao tražilac izvršenja. U izvršnim postupcima u kojima se Kanton Sarajevo pojavljuje kao izvršenik, tražioci izvršenja su tužitelji u predmetima u kojima je pravomoćnim presudama obavezan Kanton Sarajevo na isplatu iznosa (u većini predmeta iz radnih odnosa) i kojima se na osnovu pravomoćnih i izvršnih presuda predlaže prinudna naplata.

U 2014.godini zaprimljeno je 20 novih izvršnih predmeta tražioca izvršenja advokata radi naplate iznosa za zastupanje fizičkih osoba po službenoj dužnosti po osnovu rješenja Općinskog suda Sarajevo. Iz ovih predmeta evidentno je da Kanton Sarajevo nije vršio isplatu po rješenjima Općinskog suda Sarajevo. Vrijednost za isplatu po podnesenim prijedlozima za izvršenje je 25.508,50 KM.

Pravobranilaštvo je u svim predmetima u kojima je donesena pravomoćna i izvršna presuda u korist Kantona Sarajevo i kojima su tuženi obavezani da Kantonu Sarajevo isplate određene novčane iznose, pokrenulo izvršne postupke radi prinudnog namirenja.

U toku 2014. godine Pravobranilaštvo je zaprimilo 28 predmeta radi prinudne naplate sudske takse na osnovu Zakona o sudskim taksama Kantona Sarajevo. U postupcima prinudne naplate

sudske takse u izvršnom postupku u 2014. godini je podnesen 1 prijedlog za izvršenje, 5 predmeta je okončano jer je izvršena uplata sudske takse, dok su ostali predmeti u radu. Prepreke na koje Pravobranilaštvo u ovim predmetima nailazi ogledaju se u tome da je u svakom predmetu radi identifikacije dužnika potrebno izvršiti uvid u spis, zatim pribaviti klauzule pravomoćnosti i izvršnosti, te posebno pribaviti informacije o posjedovanju pokretne ili nepokretne imovine imovine, podataka o plaći ili penziji dužnika.

Posebno napominjemo činjenicu koja se odnosi na naplatu sudske takse da se radi i ogromnom broju predmeta koje će u narednom periodu dodatno opteretiti ovo Pravobranilaštvo koje je već preopterećeno brojem i složenosti predmeta u kojima već postupa, a posebno imajući u vidu ograničen broj zamjenika pravobranica koji jedini mogu nositi teret pravobranilačke funkcije.

Demobilisani pripadnici OS BiH

Posebno se skreće pažnja na prepreke koje ovo Pravobranilaštvo nailazi u postupcima nenaplaćenih potraživanja za odobrene pozajmice za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno - uslužnih djelatnosti koje obavljaju demobilisani pripadnici Oružanih snaga BiH.

Nakon prenosa potraživanja Ugovorom o cesiji između Kantona Sarajevo i Raiffeisen banke 12.07.2012.godine, Pravobranilaštvo je preuzelo od Raiffeisen banke sve predmete iz izvršnih postupaka, umjesto Raiffeisen banku legitimiralo kao tražioca izvršenja Kanton Sarajevo i nastavilo po njima da postupa i u 2014. godini. Iz ovih postupaka evidentna je otežana prinudna naplata. Radi se o boračkoj populaciji kao izvršenicima koji su u većini slučajeva slabijeg materijalnog stanja, nezaposleni, posjeduju veoma stara motorna vozila ili ostvaruju minimalne penzije, nemaju nekretnine. Prinudna naplata prodajom pokretnih stvari uglavnom je bezuspješna, obzirom na pravila da predmet prodaje ne mogu biti stvari koje služe domaćinstvu, a i prodaja motornih vozila zbog starosti ostaju uglavnom bezuspješna. Upitna je i prinudna naplata prodajom nekretnina izvršenika zbog slabog učešća trećih lica kao kupaca, jer su u većini slučajeva nekretnine – porodična kuća, zemljiše i dr. u predgađu Kantona Sarajevo i neatraktivne trećim licima kao potencijalnim kupcima u izvršnom postupku. U slučajevima nedostatka sredstava i predmeta izvršenja ili nemogućnosti naplate dolazi do obustave izvršnih postupaka.

Obzirom da se radi o boračkoj populaciji Pravobranilaštvo ukazuje na slijedeće:

Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo usvojilo je prijedlog mjera koji se odnosi na rješavanje nenaplaćenih potraživanja za odobrene pozajmice za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno - uslužnih djelatnosti koje obavljaju demobilisani pripadnici Oružanih snaga BiH, koje je Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo broj 01-05-2333-1/13 od 06.03.2013. godine podržan.

Prijedlog mjera, a koji se odnose na naprijed navedena dugovanja boračke populacije, između ostalog obuhvata:

- da se dugovanja mogu izmiriti u većem broju rata, a spram platežne sposobnosti dužnika;
- ukoliko se zaključi ugovor o repogramu, putem poslovnih banaka koje su i do sada vodile postupke za odobravanje ovih pozajmica, da se inicira obustava pokrenutih sudskih postupaka za naplatu dugovanja pred nadležnim sudovima;
- da se dužnici koji po repogramu pozajmice uredno izmire svoje obaveze prilikom isplate posljednje rate dugovanja po glavnici, oslobode zakonske kamate.

Iz naprijed citiranih mjera repograma koje je, ponovljamo usvojila Skupština Kantona Sarajevo, resorno Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo apsolutno ne poštuje, odnosno ne provodi i ako se radi o prijedlogu mjera koje je iniciralo to Ministarstvo.

Nadalje, kako se veliki broj postupaka prinudnog izvršenja vodi protiv navedenih dužnika već duže vremena, to je zakonska zatezna kamata premašila glavno potraživanje.

Obzirom da ovo Pravobranilaštvo vodi postupke prinudne naplate predmetnih potraživanja veliki broj dužnika spreman je da plati glavni dug ili u cjelosti jednokratno ili putem repograma kako je to usvojenim prijedlogom mjera i predviđeno, bez obračuna zakonske zatezne kamate.

Na više naših urgencija i upita da se udovolji dužnicima po njihovim zahtjevima, a sve u cilju okončanja postupaka koji se vode pred Općinskim sudom u Sarajevu i kako bi osigurali naplatu dugovanja, Ministarstvo za boračka pitanja ne postupa po istom.

Kao posljedica naprijed opisanog nepostupanja po usvojenom prijedlogu mjera jeste nemogućnost naplate glavnog duga, koja se ogleda između ostalog i zbog nedostatka sredstava izvršenja u izvršnim postupcima koji se vode pred nadležnim sudovima ili prodaja nekretnina - stanova i drugih objekata u kojem dužnici stanuju sa svojim porodicima u bescjene.

Ovo Pravobranilaštvo je u pojedinim situacijama iznašlo određena rješenja koja je Ministarstvu za boračka pitanja KS predložilo, kao što je slučaj gdje pojedini dužnici žele prodati nekretninu i cijenu isplatiti u cjelosti iz kupoprodajne cijene, međutim i u ovim slučajevima dužnici-borci nisu oslobođeni od zakonske zatezne kamate, već se sredstva iste nalaze na računu kod postupajućeg Notara kod kojeg je vođen postupak prodaje, a sve do okončanja, odnosno dok Ministarstvo zauzme stav po ovim pitanjama, a za slučaj da stav u roku od 12 mjeseci ne zauzme predmetne zakonske zatezne kamate se naplaćuju.

Pravobranilaštvo je mišljenja da se bez odlaganja treba postupati provedbi prihvaćenih mjera repograma koje je usvojila i Skupština Kantona Sarajevo, kako bi riješili veći broj predmeta po ovom pitanju i naplatili glavni dug i sudske troškove.

“M” – Pravna mišljenja

Shodno članu 15. Zakona o pravobranilaštvu, organi i organizacije Kantona Sarajevo, čije interese zastupa ovo Pravobranilaštvo, dužni su pribaviti pravno mišljenje Pravobranilaštva, prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prenosu na privremeno ili trajno korištenje i raspolaganje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili se raspolaže imovinom Kantona. Pravobranilaštvo u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa daje mišljenja na nacрте zakona kojima se regulišu imovinsko – pravna pitanja.

U 2014. godini Pravobranilaštvo je dalo značajan broj pravnih mišljenja, što je vidljivo iz tabelarnog prikaza. Od mnogobrojnih datih pravnih mišljenja navodimo mišljenje za kupoprodaju stanova za mlade, mišljenje na Izmjene i dopune ugovora o kreditiranju GRAS-Raiffeisen banka, mišljenje na Izmjene odluke o osnivanju Hotela Maršal i promjeni osnivača, mišljenja o zakupu poslovnih prostorija, mišljenje o izgradnji fiskulturnih dvorana J.U. osnovne škole, mišljenje na Nacrt Zakona o imovini izabranih dužnosnika u Kantonu Sarajevo, mišljenje na Nacrt odluke o prenosu prava vlasništva na nekretnine, mišljenje na prijedlog odluke o stavljanju dobara baštine pod zaštitu (Sarajevski tunel), mišljenje na Ugovor o koncesiji eksploatacije mineralne sirovine "NEXE" - Duboki Do, mišljenje na prijenos udjela u društvu "Termalna Rivijera"-Ilidža, mišljenje na prijenos prava vlasništva bez naknade "Garden i dr.) - Toplane, mišljenje na Nacrt ugovora o prodaji neizgrađenog građevinskog zemljišta za izgradnju (Neimari, Biofarmed, Lamers), mišljenja na zakup šumskog zemljišta, mišljenje na primjenu zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova, mišljenje na prijedloge vansudskih nagodbi u određenim slučajevima gdje postoji spor kao i druga mišljenja.

U okviru datih mišljenja od strane Pravobranilaštva, po značaju i vrijednosti imovine Kantona Sarajevo, složenosti i angažiranosti Pravobranilaštva posebno se izdvajaju slijedeća mišljenja:

XII Transverzala i južna longitudinala

U 2014. godini sa posebnim naglaskom je potrebno ukazati na značaj u radu ovog Pravobranilaštva koje se ogleda u angažovanosti u postupku izgradnje gradskih saobraćajnica u skladu sa Odlukom o prihvatanju okvira za preseljenje i naknade za projekt izgradnje gradskih saobraćajnica u Kantonu Sarajevu, donesena od strane Skupštine Kantona Sarajevo broj: 01-05-8904/12 (Službene novine Kantona Sarajevo broj: 13/12). (U daljem tekstu: Odluka)

Naime, navedenom Odlukom kao i Uputstvom za provođenje okvira za preseljenje i naknade (U daljem tekstu: Uputstvo), koje je sastavni dio Odluke, prihvaćen je Okvir za preseljenje i naknade Ministarstva za saobraćaj - Direkcije za puteve u cilju implementacije projekta izgradnje gradskih saobraćajnica u Kantonu Sarajevo koji se finansira iz kreditnih sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj (U daljem tekstu: EBRD), a obuhvata aktivnosti na izgradnji i proširenju tri gradske

saobraćajnice: I transferzala; XII transverzala i Južna longitudinala. Za implementaciju navedenog projekta zaduženi su Direkcija za puteve i Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo.

Naprijed označenim aktima, između ostalog obuhvaćeni su i svi vlasnici nekretnina koji su pogođeni izgradnjom predmetnih saobraćajnica i to u cilju obeštećenja istih. Posebno je regulisano pitanje obeštećenja vlasnika objekata privremenog karaktera kao i objekata koji su bespravno izgrađeni a kojima također pripada naknada utvrđena Odlukom i Uputstvom. Kod ovih slučajeva iz razloga što se radi o vanknjižnom vlasništvu, predviđeno je zaključenje notarski obrađenih ugovora o kupoprodaji kojim bi se vanknjižnim vlasnicima priznala građevinska vrijednost predmetnih objekata kao i naknada za gubitak prihoda ukoliko su vlasnici/posjednici obavljali djelatnost u istim a istovremeno nisu obavljali istu ili sličnu djelatnost na drugom mjestu, a koje vrijednosti bi se utvrdile putem vještaka finansijske struke koje bi izabrali implementatori predmetnog projekta.

Direkcija za puteve i Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao implementatori projekta izgradnje saobraćajnica, sa vlasnicima predmetnih objekata su zaključivali Ugovore o kupoprodaji istih, kojim su prethodile radnje uručivanja ponude po iznosima koje su utvrdili vještaci finansijske struke bez prethodno pribavljenog mišljenja od strane ovog Pravobranilaštva u smislu člana 15. Zakona o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo.

Odmah po saznanju o zaključenju navedenih ugovora o kupoprodaji Pravobranilaštvo je po službenoj dužnosti od implementatora projekta izgradnje tražilo očitovanje o navedenom i dostavu svih ugovora koji su zaključeni na naprijed opisan način što su isti i učinili.

Uvidom u tako zaključene ugovore ovo Pravobranilaštvo je utvrdilo niz nepravilnosti, te smo nakon niza sastanaka sa implementatorima projekta ultimativno postavili zahtjev da se pristupi sporazumnim raskidima istih i zaključenju novih ugovora poštujući naprijed navedene odredbe Zakona o pravobranilaštva KS Ili bi u protivnom ovo Pravobranilaštvo bilo prinuđeno sudskim putem poništavati tako zaključene ugovore.

Naime, naprijed opisanom Odlukom, odnosno članom 5 Uputstva predviđeno je da gubitak prihoda pripada isključivo vlasniku/posjedniku koji ne obavlja istu ili sličnu djelatnost na drugom mjestu. Zatim, po mišljenju ovog Pravobranilaštva sporno je u navedenim ugovorima šta sve čini gubitak prihoda koji su utvrđeni od strane vještaka građevinske struke kao i kojim licima pripada pravo na gubitak prihoda, a što predmetnom Odlukom i Uputstvom uopšte nije definisano a napominjemo da su Odluka i Uputstvo doneseni iz razloga što implementacija projekta uzgradnje gradskih saobraćajnica u suprotnosti sa pozitivnim propisima Kantona Sarajevo u odnosu na zahtjeve međunarodne banke za obonvu i razvoj-EBRD-a.

Po saznanju prodavca tako zaključenih ugovora o naprijed opisanom stavu ovog Pravobranilaštva, isti su podigli tužbe pred Općinskim sudom u Sarajevu radi ispunjenja tako zaključenih ugovora. Aktivnim angažovanjem ovog pravobranilaštva koje se najprije ogleda u odgovorima na tako istaknute tužbene zahtjeve, te inicijative za sastanke sa implementatorima i

prodavcima te njihovim punomoćnicima isti su odustali - odrekli se pred nadležnim sudom tužbenih zahtjeva i pristupili realizaciji projekta na naprijed opisan način, odnosno pristupili su sporazumnim raskidima zaključenih ugovora i zaključenju novih ugovora po uslovima postavljenim od strane ovog Pravobranilaštva.

Radi lakšeg shvatanja cjelokupne situacije i izraženog stava i zahtjeva od strane ovog Pravobranilaštva, navodimo jedan od primjera tako zaključenog ugovora o kupoprodaji:

Zaključeni ugovor kod notara Hamidović Nerminke sa prodavcem "DALLAS" d.o.o. Sarajevo, kao vanknjižnim vlasnikom objekta privremenog karaktera koji se nalazio na trasi XII transverzale - Stup, kojem je kao kupoprodajna cijena utvrđena od strane vještaka finansijske struke i to građevinska vrijednost objekta u iznosu od 1.927.060,10 KM i gubitak prihoda u iznosu od 197.725,10 KM.

Naime, opće je poznato da prodavac "DALLAS" d.o.o. Sarajevo obavlja istu i sličnu djelatnost Kantona Sarajevo a i šire, te mu iz tih razloga po mišljenju i zahtjevu ovog Pravobranilaštva, a prema naprijed navedenoj Odluci I Upustvu uopće ne pripada ugovorena naknada gubitka prihoda, iz kojeg razloga je isti shvaćajući u kojoj situaciji se nalazi pristupio sporazumnom raskidu Ugovora o kupoprodaji i zaključenju novog ugovora u kojem se odrekao prava na traženi gubitak prihoda koji mu je ranije od implementatora projekta (Direkcije za puteve i Zavoda za izgradnju) ponuđen bez bilo kakve konsultacije ovog Pravobranilaštva.

U ostalim slučajevima ovo Pravobranilaštvo čini spornim tumačenje člana 5. Uputstva u pogledu kome pripada gubitak prihoda, kao i šta sve čini isti, jer se po mišljenju ovog Pravobranilaštva mnoge stvari kao što su porodični biznis (npr.otac vlasnik a sin obavlja djelatnost), plate radnika i sl. nisu ispunili uslovi za traženi gubitak prihoda.

Obzirom na izraženi stav ovog Pravobranilaštva, sa implementatorima projekta smo se aktivno uključili u sve pregovore sa predstavnicima EBRD-a, kao i sa vlasnicima poslovnih objekata, te smo došli do zajedničkog stava, da se u cilju što efikasnije realizacije projekta izgradnje saobraćajnica, pristupi sporazumnim raskidima već zaključenih ugovora i zaključivanju novih ugovora o kupoprodaji (kako sa starim tako i sa novim prodavcima), kojim smo na inicijativu ovog Pravobranilaštva razdvojili građevinske vrijednosti objekta, koje nisu sporne u skladu sa Odlukom i Uputstvom i koje iznose smo priznavali kao utvrđenu kupoprodajnu cijenu svim Prodavcima.

Potrebno je također istaknuti da kroz sve pregovore koje smo imali sa predstavnicima EBRD-a isti su zahtjevali da se gubitak prihoda ima priznati svakom vlasniku "pogođenog biznisa", odnosno svakom pravnom ili fizičkom licu koje obavlja djelatnost u predmetnim poslovnim prostorima, što u smislu Odluke i Uputstva prema mišljenju ovog Pravobranilaštva nije slučaj. Predmetnim članom 5. Odluke naglašeno je da gubitak prihoda pripada isključivo vlasniku/posjedniku.

Kako bi u što kraćem roku prevazišli naprijed opisani problem, ovo Pravobranilaštvo je 09.12.2014. godine Zakonodavno-pravnoj komisiji uputilo zahtjev za autentično tumačenje sporne odredbe Odluke-Uputstva, u pogledu kome sve pripada pravo na gubitak prihoda kao i šta sve čini gubitak istih, navodeći konkretne slučajeve, na koji do dana sačinjavanja ovog izvještaja nismo dobili odgovor.

Kako ne bi dospjeli u slične probleme prilikom dalje realizacije projekata izgradnje gradskih saobraćajnica, kao i rješavanja pitanja gubitka prihoda, implementatori projekata, kao i resorno Ministarstvo saobraćaja KS su pokrenuli postupak izmjene i dopune Odluke, odnosno Uputstva, koje bi trebalo da razmotri Skupština Kantona Sarajevo sa ciljem što brže i efikasnije realizacije projekata izgradnje gradskih saobraćajnica, posebno imajući u vidu zahtjeve EBRD-a.

Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Sarajevu

Pravobranilaštvo daje poseban osvrt na aktivnost poduzetu na vlastitu inicijativu u predmetu dodjele – raspolaganja nekretninama koje su vlasništvo Kantona Sarajevo, odnosno ustupanja zemljišta na kojem je formalno kao nosilac prava raspolaganja Elektrotehnički fakultet u Sarajevu, privrednom društvu “LAKE” d.o.o. Sarajevo na ime uloženi novčanih sredstava na rekonstrukciji zgrade Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo obratilo se ovom Pravobranilaštvu sa zahtjevom broj: 10-05-38-17446/14 od 30.10.2014. godine za davanje pravnog mišljenja na zaključenje Ugovora o prenosu prava vlasništva na nekretnini – zemljištu koje se nalazi u ul. Kotromanjića (lokalitet bivšeg Udruženja studenata elektrotehnike STELEKS) Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta Sarajevo na izvođača radova “LAKE” d.o.o. Sarajevo, a kao protuvrijednost za radove koje je pomenuto privredno društvo izvelo na objektu Elektrotehničkog fakulteta u ulici Zmaja od Bosne bb Sarajevo.

Ovo Pravobranilaštvo **je dalo negativno pravno mišljenje na zaključenje navedenog ugovora o prenosu prava vlasništva u korist izvođača radova** iz sljedećih razloga:

Iz “Zapisnika sa tri održana sastanka Radne grupe za odabir najpovoljnije ponude od dvije pribavljene ponude zainteresiranih potencijalnih investitora za adaptaciju potkrovlja zgrade Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu” (u daljem tekstu: Zapisnik), koji je dostavljen vidljivo je sljedeće:

Dana 20.06.2012. godine formirana je naprijed navedena Radna grupa u sljedećem sastavu: prof.dr. Fahrudin Oručević – ministar, predsjednik; prof.dr. Narcis Behlilović, dekan ETF-a, zamjenik predsjednika; Doc.dr. Irfan Turković prodekan ETF, član; Mehmed Spaho advokat, član; Ljiljana Prelčec sekretar Ministarstva, član, te da su isti održali tri sastanka i to dana 20.06.2012. godine, 09.07.2012. godine i 16.07.2012. godine na kojim su razmatrali i izabrali dostavljene

ponude potencijalnih izvođača radova i to: Razvojna Banka FBiH i privredno društvo "LAKE" d.o.o. Sarajevo.

Na drugom sastanku Radna grupa donijela je odluku da finansiranje rekonstrukcije zgrade ETF-a obave dodjelom zemljišta koje je vlasništvo Kantona Sarajevo, na kojem je kao nosilac prava raspolaganja upisan ETF.

Na posljednjem sastanku radna grupa je kao najpovoljniju ponudu prihvatila ponudu društva "LAKE" d.o.o. Sarajevo koji na predmetnom zemljištu ima namjeru u saradnji sa predstavnicima hotela "Hilton" graditi hotel, te je Radna grupa ovlasila dekana ETF-a da nastavi daljnju poslovnu saradnju sa društvom "LAKE" d.o.o. Sarajevo u skladu sa prihvaćenom ponudom.

Elektrotehnički fakultet u Sarajevu je dana 04.10.2012. godine sa društvom "LAKE" d.o.o. Sarajevo zaključio Sporazum, kao i Aneks br.1. na isti od 07.12.2012. godine kojim su ugovorili izgradnju i rekonstrukciju zgrade ETF-a koja se nalazi u ulici Zmaja od Bosne bb I to isključivo iz sredstava izvođača radova i to ne u manjem iznosu od 2.000.000,00 KM, koji bi za uzvrat radi gradnje hotela Hilton u vlasništvo dobio nekretnine koje su u vlasništvu Kantona Sarajevo, a na kojima je kao nosilac prava raspolaganja upisan ETF.

Prema navodima naručioca radova – Elektrotehničkog fakulteta Sarajevo, može se zaključiti da je izvođač radova ispoštovao ugovorene obaveze naprijed navedenim sporazumom i završio radove rekonstrukcije zgrade Elektrotehničkog fakulteta u iznosu koji je znatno veći od 2.000.000,00 KM, iz kojeg razloga se i obratio resornom Ministarstvu za davanje saglasnosti na zaključenje ugovora o prenosu prava vlasništva na zemljištu bliže opisanom u tački "I" predmetnog sporazuma.

Uvidjevši naprijed opisane aktivnosti, ovo Pravobranilaštvo je Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo svojim Izjašnjenjima ukazalo na slijedeće:

Da predmetne nekretnine čine isključivo vlasništvo Kantona Sarajevo u skladu sa članom 37. stav (2) Zakona o visokom obrazovanju KS (Službene novine KS br. 42/13) (odnosno ranijim članom 42. istog Zakona), članom 6. Zakona o imovini Kantona Sarajevo (sl. novine KS br.6/97).

Da je članom 8. Zakona o imovini Kantona Sarajevo, prediviđeno : "Imovinom Kantona Sarajevo upravlja Skupština Kantona Sarajevo."

Navedenim izjašnjenjima tražili smo od Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade KS kao podnosioca zahtjeva da se izjasni o sljedećim činjenicama:

- da li je navedeno Ministarstvo imalo ovlaštenje za formiranje Radne grupe?
- da li je Radna grupa imala ovlaštenje Skupštine Kantona Sarajevo za ustupanje nekretnina koje su u vlasništvu Kantona Sarajevo u skladu sa naprijed navedenim članom 8 Zakona o imovini KS?
- da li je postupak izbora najpovoljnijeg ponuđača proveden u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH?

Nakon prednjih upita Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS dostavlja ovom Pravobranilaštvu dopis broj: 11-05-38-17446-4/15 od 26.1.2015. godine kojim **daje negativan odgovor na sva naprijed postavljena pitanja.**

Slijedom svega naprijed izloženog proizilazi da Radnu grupu nije formirala Vlada Kantona Sarajevo u skladu sa članom 15. stav 1. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Obzirom da se radi o isključivoj imovini Kantona Sarajevo, koja je predmet ovog raspolaganja, prije bilo kakvih radnji u pogledu raspolaganja sa istom svaki organ, u ovom slučaju Radna grupa na čijem čelu su predstavnici Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade KS mora prethodno pribaviti saglasnost Skupštine Kantona Sarajevo, a sve u skladu sa naprijed citiranim članom 8. Zakona o imovini Kantona Sarajevo.

Posebno napominjemo činjenicu da u odgovoru resornog Ministarstva stoji da niti procedura za odabir najpovoljnijeg ponuđača nije provedena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Postupajući na naprijed navedeni način predstavnici Ministarstva kao predsjednik i član Radne grupe stvorili su obavezu Kantonu Sarajevo koja se ogleda u ispunjenju obaveze predviđene sporazumom ili naknadi uloženi sredstava izvođaču radova za slučaj neispunjenja obaveze iz sporazuma, sa posebnim naglaskom na eventualnu naknadu štete izvođaču radova nastale usljed izgubljene dobiti, obzirom da je kroz dokaze vidljivo da je isti imao namjeru graditi hotel na zemljištu koje je predmet Sporazuma i koje je u vlasništvu Kantona Sarajevo za šta su predstavnici hotela "Hilton" dali saglasnost.

Iz svega naprijed navedenog jasno je vidljiva obaveza koja je naprijed opisanim radnjama učinjena šteta po imovinu Kantona Sarajevo, radi čega smo smo Vladi Kantona Sarajevo uputili Informaciju sa prijedlogom da: Prihvati istu i proslijedi Skupštini Kantona Sarajevo; da Skupštini Kantona Sarajevo predloži donošenje Odluke o prihvatanju/ne prihvatanju radnji ili obaveza preuzete zaključenim Sporazumom, odnosno da se izjasni o istom imajući u vidu imovinske interese Kantona Sarajevo; za slučaj da prihvati naprijed navedene radnje donese odluku – saglasnost za prenos prava vlasništva na izvođača radova; da se, bez obzira na odluku Skupštine Kantona Sarajevo o prihvatanju ili neprihvatanju obaveza preuzetih zaključenim sporazumom, utvrdi svaki oblik odgovornosti svih učesnika u postupku dodjele predmetnog zemljišta/stvaranja obaveze na štetu imovine Kantona Sarajevo.

Iz navedenih razloga, a u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo je Tužilaštvu Kantona Sarajevo uputilo cijeli spis na razmatranje i dalje postupanje radi eventualnog utvrđenja elemenata krivičnog dijela svih učesnika u navedenom postupku, sa posebnim osvrtom na predstavnike Kantona Sarajevo, te poduzimanje svih radnji od strane navedenog Tužilaštva u skladu sa Zakom o krivičnom postupku F BiH.

KJKP “ZOI'84”

Ovim Izvještajem Pravobranilaštvo ukazuje na aktivnosti i radnje preduzete u postupku odobravanja kredita KJKP “ZOI'84” od strane BOR Banke po Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo u iznosu od 8.000.000,00 KM, kojim Zaključkom je navedenom preduzeću data saglasnost da kao sredstvo urednog povrata odobrenog kredita zasnuje založno pravo u korist navedenog Povjerioca na nekretnini koja se u zemljišnim knjigama vodi u formalnom vlasništvu navedenog preduzeća.

Kao radnje, odnosno aktivnosti ovog Pravobranilaštva koje su prethodile davanju pozitivnog mišljenja na nacrt ugovora o zasnivanju založnog prava – hipoteke navodimo sljedeće:

- aktivno učešće u svim pregovorima sa predstavnicima Banke – Povjeriocima, u kojem ističemo pozitivan odnos Vlade KS-premijera prema izraženim mišljenjem I stavovima ovog Pravobranilaštva;
- učešće u kreiranju nacrta ugovora o zasnivanju založnog prava u prostorijama notara Zdravke Bago u kojima smo isticali razne prigovore na zahtjeve Povjerioca I samog Notara a koje se ogledaju u njihovom zahtjevu da se Založnio dužnik pored nekretnine koja je predmet založnog prava, da opću izjavu da se kao sredstvo osiguranja urednog izmirenja odobrenog kredita podvrgne neposrednom prinudnom izvršenju na cjelokupnoj pokretnoj I nepokretnoj imovini, što ovo Pravobranilaštvo apsolutno nije dozvolilo iz kojeg razloga se u više navrata odgađalo ročište za zaključenje navedenog ugovora. Sporna odredba bi za posljedicu imala izbor Povjerioca, du slučaju neurednog izmirenja kredita od strane Dužnika, da u izvršnom postupku namiri dug ili sa nekretnine koja je založena ili sa bilo koje druge imovine Dužnika.
- Nakon izraženog stava od strane ovog Pravobranilaštva da ćemo biti primorani ustati sa tužbom za poništenje tražene odredbe predstavnici Povjerioca – Banke kao I sam notar pristali su na uslove postavljene od strane ovog Pravobranilaštva.

Ovo Pravobranilaštvo je u navedenom predmetu i dalje aktivno angažovano u pogledu praćenja davanja poslovnih prostora Dužnika u zakup kroz davanje mišljenja na Ugovore o zakupu, kao i pregovora sa dužnikom i Povjericem o uslovima zaključenja ugovora o cesiji, na način da Zakupci ugovorne zakupnine uplaćuje direktno na račun Povjerioca na ime otplate kredita.

Ovo prije svega ističemo iz razloga što je ovo Pravobranilaštvo u prethodnoj godini imalo niz sastanaka sa predstavnicima većeg broja resornih ministarstava, Javnih komunalnih i drugih preduzeća te Ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo, na kojima smo donosili zajedničke Odluke i stavove po pojedinim pitanjima, sve u cilju preventivnog djelovanja i zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, a jasno je koliko stručnosti, vremena i posvećenosti isti zahtjevaju.

Pored naprijed istaknutih aktivnosti koje su u okviru obavljanja redovnih zakonskih aktivnosti, ovo Pravobranilaštvo je dalo niz negativnih mišljenja organima i drugim pravnim licima čiji je osnivač Kanton Sarajevo koji su nakon otklanjanja naloženih nedostataka dobijali pozitivna pravna mišljenja ili su zaključili ugovore po korekciji datoj od strane ovog Pravobranilaštva.

Posebno napominjemo da ovo Pravobranilaštvo svako dato stručno pravno mišljenje u cjelosti provodi, odnosno zahtjevamo dostavu dokaza da su organi koje zastupamo postupili u skladu sa istim.

“Um” - Mišljenje u vezi nadležnosti iz čl. 16. Zakona o građevinskom zemljištu i člana 363. Zakona o stvarnim pravima F BiH

Najveći broj predmeta iz ovog segmenta djelovanja Pravobranilaštva Kantona Sarajevo odnosi se na postupanje u vezi realizacije prava i obaveza koja proističu iz člana 16. stav 2. Zakona o građevinskom zemljištu (“Sl. novine F BiH”, br.25/03) i Zakona o stvarnim pravima Federacije BiH (“Sl. novine F BiH”, br. 66/13 i 100/13). Prema navedenoj zakonskoj regulativi stoji obaveza općinskog vijeća da prije dodjele neizgrađenog građevinskog zemljišta u državnoj svojini na korištenje radi izgradnje, pribavi mišljenje nadležnog pravobranioca, kojim se potvrđuje da je predložena dodjela u skladu sa važećim zakonima, te da su procedure koje predviđa navedeni zakon ispoštovane u cjelosti.

“SU”- Stambeni ugovori – otkup stanova

Kada je u pitanju segment djelovanja u vezi realizacije imovinskih zakona, ovaj organ je dao izuzetan doprinos u privatizaciji stambenog fonda, odnosno u realizaciji Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo tj. kroz postupanje u vezi ovlaštenja Pravobranilaštva koja su proizilazila iz člana 29. citiranog Zakona, a odnose se na kontrolu utvrđenja cijene stana u ugovoru.

Naprijed smo iskazali tabelarno broj iskontrolisanih ugovora o otkupu stanova, u skladu sa Zakonom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (“Sl. novine F BiH”, broj 29/97, sa izmjenama), te u skladu sa Zakonom o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova (“Sl. novine F BiH”, broj 25/05 i 2/08).

Od ukupno 71 predmeta koliko je zaprimljeno u 2014. godini, završena su 62, a u radu je 9 predmeta.

“USP” – Obnova ugovora o korištenju stana

Na osnovu člana 18.c Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima (“Sl.novine F BiH”, broj 56/01), te odredaba Uputstva o postupku utvrđivanja prava privremenog korisnika na obnovu ugovora o korištenju stana i postupku kontrole obnovljenih ugovora o korištenju stana (“Sl. novine F BiH”, broj 15/02), nadležni pravobranilac nadzire postupak i vrši kontrolu zakonitosti obnove ugovora o korištenju stana odnosno dodjele stana, kao i kupovine stana po osnovu takve obnove ili dodjele, dakle, riječ je o pravu privremenog korisnika na obnovu ugovora o korištenju stana, a samim tim i na kupovinu stana.

Ukupno je 17 obnova ugovora, od kojih je u 2014. godini zaprimljeno 8 predmeta, a 9 prenešeno iz prethodne godine. Rješeno je 5 predmeta, a 12 je u radu.

III OCJENA STANJA I POSTIGNUTI REZULTATI

Sagledavajući ukupno stanje na očuvanju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, kao i Općina koje su poslove pravobranilaštva povjerile Pravobranilaštvu, iz ovog Izvještaja može se utvrditi da je Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo u 2014. godini, kako zastupanjem pred sudovima i drugim organima tako i kroz davanje mišljenja i obavljanja drugih poslova iz okvira nadležnosti, te pružajući pravnu pomoć i u poslovima koji ne spadaju izričito u nadležnosti Pravobranilaštva, pa i usljed očitog nesrazmjera u broju predmeta i broju nosilaca pravobranilačke funkcije (Pravobranilac i 6 zamjenika pravobranilaca) i obavljanja svojih zadataka u veoma otežanim i nemogućim uslovima, kvalitetno obnašalo svoju funkciju sa velikim uspjehom ostvarujući rezultate daleko preko realnih mogućnosti.

Obavljajući poslove iz svoje nadležnosti ovo Pravobranilaštvo sugerše na sljedeće pojave:

Pravobranilaštvo ponovo ukazuje na potrebu izmjena Zakona o parničnom postupku F BiH-Zakona o Pravobranilaštvu Federacije BiH, prema kojem pravobranilci, kao zakonski zastupnici Federacije, kantona i općina, imaju pravo samo na naknadu, a ne i na nagradu za radnje preduzete u zastupanju prema Tarifi o nagradama i naknadama troškova za rad advokata, čime su Budžeti svih nivoa vlasti koje zastupaju pravobranilaštva oštećeni za poduzete radnje pravobranilaštava.

Prema mišljenju Pravobranilaštva usvajanjem izmjena zakona u ovom dijelu rezultiralo bi znatno efikasnijom naplatom potraživanja u korist Kantona Sarajevo, jer bi se dužnici u slučaju neizmirenja duga prema Kantonu Sarajevo doveli u rizik plaćanja sudskih troškova koji u nezanemarivom broju slučajeva prelaze iznos glavnog duga. Istovremeno fizička i pravna lica se ne bi tako olako upuštali u sudske sporove podnoseći tužbe protiv Kantona Sarajevo kada bi u slučaju neuspjeha u sporu bili dužni platiti Kantonu Sarajevo troškove postupka zbog zastupanja po pravobranilaštvu.

S druge strane, u postupcima u kojima parnične stranke zastupane po punomoćnicima-advokatima samo djelimično uspiju u sporu, isti ne bi imali pravo na naknadu troškova postupka za razliku od sadašnje situacije kada im sudovi priznaju pravo na naknadu troškova postupka srazmjerno procentualnom dijelu uspjeha u sporu, tako se tužiteljima koji uspiju u sporu i 20% tužbenog zahtjeva dosuđuju i troškovi postupka u iznosu od 20% Tarife o nagradama i naknadama za rad advokata. U konkretnom primjeru Pravobranilaštvo ukazuje da bi se usvajanjem izmjena zakona u ovom dijelu troškovi strankama u postupku dosuđivali srazmjerno uspjehu u parnici, te bi tužitelj sa 20% uspjeha u parnici bio dužan Kantonu Sarajevo-zastupanog po Pravobranilaštvu isplatiti troškove postupka u iznosu od 60% Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata.

Iz navedenog jasno je da bi efekti koji bi se postigli usvajanjem izmjena zakona i priznavanjem prava Pravobranilaštvu na nagradu za preduzete radnje u zastupanju bili mnogostruki i da su izmjene ovih zakona u najboljem interesu Kantona Sarajevo i organa koje zastupa Pravobranilaštvo, **uz posebnu napomenu da naplaćeni troškovi na ime nagrade za zastupanje po Pravobranilaštvu nisu prihodi Pravobranilaštva nego Budžeta Kantona Sarajevo.**

Uporedno ukazujemo na činjenicu da Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine i Pravobranilaštvo Republike Srpske sukladno važećim propisima imaju pravo na nagradu za radnje preduzete u zastupanju u skladu sa važećom Tarifom o nagradama i naknadama za rad advokata čime se u odnosu na ova pravobranilaštva, pravobranilaštva na teritoriji Federacije BiH dovode u neravnotežan položaj.

Uvažavajući sve navedene okolnosti, a u cilju što potpunije zaštite prava i interesa Kantona Sarajevo, ponovo iniciramo da se putem poslanika u Federalnom Parlamentu, stave u proceduru izmjene Zakona o praničnom postupku FBiH-Zakona o Pravobranilaštvu Federacije BiH, tako što će se odredbe o troškovima postupka primjenjivati i na stranke koje zastupa Pravobranilaštvo.

Pravobranilaštvo ukazuje i na pojavu da u određenim postupcima koji se vode po tužbama fizičkih lica kao tužitelja protiv tuženog-Kantona Sarajevo, Kantonalni zavod za pružanje besplatne pravne pomoći pruža pravnu pomoć fizičkim licima-tužiteljima i iste zastupa pred nadležnim sudovima. Zbog ovih razloga opravdano se ukazuje na apsurd da pravni subjekt koji se finansira iz sredstava budžeta Kantona Sarajevo zastupa fizička lica u sporovima protiv Kantona Sarajevo, na taj način dalje opterećujući budžet Kantona Sarajevo. (predmet broj: 65 0 P 491356 15 P koji se vodi pred Općinskim sudom u Sarajevu radi isplate naknade nematerijalne štete zbog ujednačenja pri čemu se posebno ukazuje na postojeću sudsku praksu i činjenicu da je tužbom mogla biti obuhvaćena samo i općina na čijem se području dogodila nesreća, a ne i Kanton Sarajevo solidarno)

Isto tako, paradoksalno je da se navedenom subjektu odobrava proširenje sistematizacije radnih mjesta i upošljavanje novih zaposlenika, a da se ovom Pravobranilaštvu koje ulaže ogromne napore u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa i postiže zapažene rezultate, nakon više inicijativa ne udovoljava zahtjevu za proširenje broja zamjenika pravobranioca niti popuna upražnjenih radnih mjesta predviđenih sistematizacijom.

Imajući u vidu značaj i ulogu ovog organa kada je u pitanju zaštita imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, to ponovo ukazujemo na potrebu proširenja broja izvršilaca pravobranilačke funkcije za još 2 zamjenika pravobranioca, kako bi u narednom periodu ovaj organ još kvalitetnije i uspješnije obavljao svoju funkciju, a posebno iz razloga povećanja obima poslova i očekivanog priliva ogromnog broja predmeta u narednom periodu radi prinudne naplate sudske takse po Zakonu o sudskim taksama Kantona Sarajevo i predmeta radi utvrđivanja prava vlasništva u korist Kantona Sarajevo po Zakonu o stvarnim pravima Federacije BiH.

Posebno želimo naglasiti da uposlenici Pravobranilaštva Kantona Sarajevo imaju velikih poteškoća u tehničkom smislu koje se ogledaju u zastarjelosti opreme (računari stari po 20 godina) da su mnogi pokvareni te da ovom Pravobranilaštvu nisu budžetom predviđena sredstva za nabavku novih ili popravku postojeće opreme. Ovom prilikom apelujemo da se ovom Pravobranilaštvu obezbijede sredstva za nabavku tehničke opreme i popravak dotrajale kako bi barem prevazišli tehničke probleme koje imamo.

I pored svih naprijed iznesenih problema ovo Pravobranilaštvo krajnje profesionalno i uspješno obavlja poslove zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo i pored velikog broja pritisaka koji su usmjereni na rad ovog Pravobranilaštva.

Kroz ovaj izvještaj jasno je vidljivo da ovo Pravobranilaštvo obavlja i mnoštvo poslova koji direktno i prelaze okvire zakonskih ovlaštenja a sve u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo kao i dobiti i napretku Kantona Sarajevo i njegovih građana.

Pored prekobrojnog priliva novih predmeta i prisustva veoma složenih predmeta koji zahtjevaju poseban pristup, vrijeme za proučavanja činjenične i pravne situacije, izuzetno širokog dijapazona djelovanja ovog organa i kontinuiranog proširivanja nadležnosti Pravobranilaštva drugim propisima, svi poslovi su se obavljali ažurno i blagovremeno. Stoga smatramo da je ovaj organ opravdavao svoju funkciju.

IV. SARADNJA PRAVOBRANILAŠTVA SA ORGANIMA KOJE ZASTUPA

Za razliku od ranijeg perioda u 2014. godini zapažen je evidentan napredak u poboljšanju saradnje Pravobranilaštva sa drugim organima Kantona Sarajevo, međutim i dalje ali u manjem broju slučajeva nego je to bilo u prethodnom periodu, nastavljeno je sa ranijom praksom da organi koje ovo Pravobranilaštvo zastupa u pojedinačnim predmetima neblagovremeno ili uopće ne dostavljaju izjašnjenja na tužbu i dokaze, kao i ne postupaju po nalogima Pravobranilaštva.

U cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo u sudskim postupcima, Pravobranilaštvo smatra da je neophodno nastaviti započeto unaprijeđenje saradnje organa Kantona Sarajevo sa Pravobranilaštvom u cilju kvalitetnije i stručnije zaštite imovine. Ovo naročito kada se imaju u vidu odredbe Zakona o parničnom postupku F BiH i poštivanje zakonskih rokova koji su prekluzivni, te po kojem se na pripremnom ročištu moraju istaći sve činjenice i dostaviti svi dokazi, tako da je organ koga zastupa Pravobranilaštvo, obavezan dostaviti Pravobranilaštvu izjašnjenje na činjenične navode tužbe, kao i sve dokaze koje posjeduje, na što su po članu 3. Zakona o pravobranilaštvu i obavezni.

Značajno je i napomenuti da su, kada ministarstva Kantona traže stručnu pomoć u vezi rješavanja određenih pravnih pitanja od Pravobranilaštva, dužna iznijeti svoj stav povodom predmetnog pitanja, kako bi ovo Pravobranilaštvo moglo pružiti stručnu pomoć, dati mišljenje na predloženi stav ili predložiti način rješavanja predmetnog pitanja u vezi sa važećim propisima.

Pravobranilaštvo apeluje da organi Kantona Sarajevo postupaju po preporukama koje im u određenim pitanjima daje Pravobranilaštvo, a sve u cilju što potpunije zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo (npr. u slučaju neosnovanosti tužbe da se ne ustaje sa istom i ne prouzrokuju troškovi sudskog postupka koji dodatno opterećuju Kanton Sarajevo, zauzimanja stavova u radnim sporovima u cilju smanjenja troškova postupka)

Stoga Pravobranilaštvo ponovo ukazuje na naophodne izmjene Zakona o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo prema kojima će konačan stav o pojedinim pitanjima zauzimati Pravobranilaštva Kantona Sarajevo.

Ovim Izvještajem Pravobranilaštvo ukazuje Skupštini Kantona Sarajevo i Vladi Kantona Sarajevo na problematiku kada je u pitanju implementacija odredbe člana 361. Zakona o stvarnim pravima F BiH.

Naime, navedenom zakonskom odredbom propisana je obaveza uknjižbe stvarnih prava tako što je nadležno pravobranilaštvo dužno da u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona pokrenuti postupke za upis stvarnih prava na nekretninama čiji je nosilac Federacija, kantoni odnosno jedinice lokalne samouprave, kao i upis javnih i općih dobara.

Uredbom o evidenciji imovine Kantona Sarajevo koja je donesena na osnovu člana 10. Zakona o imovini Kantona Sarajevo uređeno je da evidenciju imovine vrše pravna lica i drugi organi kojima je povjereno korištenje imovine Kantona iz člana 3,4,5,6 i 7 Zakona o imovini Kantona Sarajevo i da se na osnovu ove evidencije vodi jedinstvena evidencija imovine Kantona po subjektima u Odjeljenju za dokumentaciju u Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

Jedan od ključnih problema u pogledu imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo je činjenica da ne postoji ažuriran jedinstven registar imovine Kantona Sarajevo, posebno u pogledu nekretnina, iz kojeg razloga ovo Pravobranilaštvo ima mnoštvo problema kod pokretanja postupka utvrđivanja prava vlasništva u korist Kantona Sarajevo, sve u skladu sa Zakonom o stvarnim pravima F BiH («Sl. novine Federacije BiH», broj: 33/13), te kao i činjenica da Zemljišnoknjižni ured još nije zauzeo pravno stajalište po pitanju implementacije ove zakonske odredbe.

Ovo Pravobranilaštvo je dana 13.03.2014. godine uputilo poziv-obavještenje za sve organe, javna preduzeća i javne ustanove putem resornih ministarstava da nam isti dostave podatke o imovini koju koriste kako bi mogli poduzeti odgovarajuće radnje i pokretati odgovarajuće postupke za upis prava vlasništva u korist Kantona Sarajevo. Odaziv na poziv-obavijest od Pravobranilaštva upućena navedenim subjektima bio je u jako malom broju. U pogledu slučajeva kada su subjekti dostavili podatke o imovini koju koriste, postupak o upisu prava vlasništva u korist Kantona Sarajevo je pokrenut i isti je još u toku.

Posebno želimo ukazati na činjenicu da je veliki broj objekata koji su vlasništvo Kantona Sarajevo uopće nisu uknjiženi u zemljišne knjige, kao što je to slučaj sa studentskim domovima Bjelave i sl.

Naime, prema Odluci Skupštine Kantona Sarajevo broj:01-05-22359/12 od 18.07.2012. godine krajnji rok za podnošenje zahtjeva za legalizaciju bespravno izgrađenih objekata je određen do 31.12.2012. godine. Smatramo neophodnim da se ili produže rokovi legalizacije bespravno izgrađenih objekata ili da se ukinu svi rokovi za legalizaciju objekata koji su u vlasništvu Kantona Sarajevo.

Ovo prije svega iz razloga što se radi o velikom broju objekata koje su znatne imovinske vrijednosti, te u pojedinim slučajevima kao što je Dom Bjelave kojem su odobrena znatna materijalna sredstva za rekonstrukciju i obnovu istih nisu u mogućnosti realizirati donacije iz razloga što ti isti objekti nisu uknjiženi, odnosno za iste nisu izdata odobrenja za izgradnju i druga prateća dokumentacija.

Posebno skrećemo pažnju da u takvim situacijama ovo Pravobranilaštvo nije u mogućnosti pokretati postupke utvrđivanja prava vlasništva na takvim objektima u skladu sa Zakonom o stvarnim pravima F BiH.

V. PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE PRAVOBRANILAŠTVA

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva Kantona Sarajevo planirana su sljedeća radna mjesta:

- Pravobranilac (VSS)	1 izvršilac
- zamjenici Pravobranioca (VSS)	6 izvršilaca
- stručni savjetnik (VSS)	1 izvršilac
- šef odjeljenja (VSS)	1 izvršilac
- viši referent – tehnički sekretar (SSS)	1 izvršilac
- viši referent za računovodstvene poslove (SSS)	1 izvršilac
- viši referent za parnične i izvršne poslove (SSS)	1 izvršilac
- viši referent za poslove pisarne (SSS)	1 izvršilac
- viši referent daktilograf (SSS)	1 izvršilac
- kurir – kafe kuharica (NK)	1 izvršilac

Ukupan broj uposlenih u Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo je petnaest (15).

U cilju što potpunije zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo predlaže proširivanje sistematizacije za dva zamjenika Pravobranioca, ukoliko u Zakonu o Pravobranilaštvu ostane odredba da Pravobranilaštvo zastupa organe u radnim sporovima, posebno imajući u vidu široke nadležnosti Pravobranilaštva predviđene osim Zakona o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo i Zakonom o stvarnim pravima u F BiH kao i drugim propisima, te posebno iz razloga očekivanog priliva velikog broja predmeta radi prinudne naplate sudske takse u skladu sa Zakonom o sudskim taksama Kantona Sarajevo.

VI. PROGRAMSKA ORJENTACIJA ZA NAREDNI PERIOD

U ostvarivanju principa ustavnosti i zakonitosti i ostvarivanju funkcija i zadataka koji proizilaze iz Zakona o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo, aktivnosti Pravobranilaštva će i u narednom periodu biti usmjerene na:

- poduzimanju mjera i aktivnosti radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo
- u saradnji sa drugim organima (tužilaštvo, sud i dr.) osigurati najveći stepen pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo
- afirmisnju svih vidova preventivne djelatnosti, kao što su sporazumno rješavanje spornih odnosa,
- kontinuirano praćenje pojava i problema u vezi primjene zakona u praksi, te inicirati putem nadležnih institucija izmjene istih,
- organizovati radne dogovore sa svim organima u cilju što stručnijeg i efikasnijeg rada,
- osigurati saradnju sa federalnim organima i drugim organima, sa pravobranilaštvima na svim nivoima radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po istim ili sličnim pravnim pitanjima,
- intenzivirati svoje aktivnosti na ukazivanju Skupštini i Vladi Kantona Sarajevo na uočene pojave i probleme koji ugrožavaju i narušavaju imovinu Kantona Sarajevo, a do kojih saznanja bude dolazilo kroz rad na predmetima, kao i kroz podatke i obavještenja koja dostavljaju državni organi, preduzeća i druga pravna lica, te davati prijedloge za sprječavanje istih,
- inicirati aktivnosti na ažuriranju evidencije o imovini Kantona Sarajevo u saradnji sa svim organima kojima je povjereno korištenje imovine Kantona Sarajevo,
- pokretati postupke radi upisa stvarnih prava u korist Kantona Sarajevo i pristupiti knjiženju nekretnina u zemljišnu knjigu,
- stalnoj edukaciji nosilaca pravobranilačke funkcije i drugih uposlenika putem savjetovanja, seminara, te kroz kontinuirano praćenje sudske prakse i nove zakonske regulative.

PRAVOBRANILAC KANTONA SARAJEVO

Kemal Karić